

KATOWICE, ulica Sobieskiego nr. 11

Telefon: Katowice 959, 960, 961, 962. <> Adres telegraficzny: Redpol Katowice
Oddział miejski: ul. Warszawska 4, Tel. 860, 861

Kraków, Karmelicka 9, Tel. 2383

Bielsko, ulica Staszica 2, Tel. 709/IV.

C. D.

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 5a, Tel. 5-12

Rybnik, ul. Zamkowa 8, Tel. 27

Konto P. K. O. KATOWICE 302510 — P. K. O. KRAKOW 405073 — P. K. O. WARSZAWA 181153

Naczelny redaktor W. Zabawski.

Nakładem i drukiem Spółki Wydawniczej „Polonia” Sp. z ogr. odp.

Uznanie dla Ligi z ust p. Stresemanna

Rzesza nie zmieni swego stosunku do Rosji.

SPRAWY GDAŃSKIE W GENEWIE
Genewa, 10. 3. (wł. eu.) Posiedzenie Rady Ligi Narodów rozpoczęło się dziś

LOS Y

I kl. 15 lot. Państw., są do nabycia
Wygrane powiększone z
**12 milionów na
zł. 16 milionów**Główna wygrana powiększona
z **500.000 na zł. 600.000**
Co drugi numer wygrywa
Popyt wielki. Przewiduje się brak losów Radzimy wszystkim pospieszyć się z kupnem losów naszej szczęśliwej kolektury
CZAS NAGLI!
Cena losów niezmienną t. j. 1/1 zł 40
1/2 zł 20, 1/4 zł 10.Zapamiętajcie nasze szczęśliwe Adresy:
Jedyna największa, najstarsza i najszybsza kolektura**E. Lichtenstein i Ska**Warszawa, ulica Marszałkowska 146
Oddziały kolektury:
Belańska 3, Bródcowska 43 Na-
lewkł 42, Łódź, Piotrkowska 72.
gm. „Grand Hotelu”
Firma egz. od roku 1835.
Konto P. K. O. dla Warszawy 93—74
Łódź 64209

W obecnej 5-ej klasie padły w naszej kolekt. następujące kolosalne wygrane: zł. 200 000 na Nr. 57918, zł. 50 000 na Nr. 72 883, zł. 50 000 na Nr. 61282, zł. 15 000 na Nr. 75071, zł. 10 000 na Nr. 40101, zł. 10 000 na Nr. 15036, zł. 5 000 na Nr. 72874, zł. 5 000 na Nr. 70050, zł. 3 000 na Nr. 72981, zł. 3 000 na Nr. 74961, zł. 3 000 na Nr. 72833, zł. 3 000 na Nr. 52019, zł. 3 000 na Nr. 21769, zł. 3 000 na Nr. 9802, zł. 3 000 na Nr. 76424 i dużo po 2 000 zł. i po 1 000 zł. i wiele, wiele mniejszych wygranych.

Kolekt. nasza uszczęśliwiła setki tysięcy osób. Łaskawe zamówienia prowincji załatwiamy zgodnie z naszą tradycją szybko i punktualnie

W tem miejscu wyciąć i nam łaskawie przesłać.

ZAMÓWIENIE

Do jednej największej i najszybszej w Polsce kolektury

E. Lichtenstein i Ska Warszawa, Marszałkowska 146
Niniejszem zamawiam do 1 kl.
15-ej Loterii Państwowej

.....całych po zł 40.—

.....połówek „ 20.—

.....ćwiartek „ 10.—

Należytość przekażę czekiem P. K. O. załączonym przez firmę

Imię i nazwisko .....

Dokładny adres .....

krótco po godzinie 11-ej. Wystuchano sprawozdania Komitetu Finansowego w sprawie opieki nad uchodźcami, zwłaszcza greckimi i bułgarskimi, sprawozdania Komitetu Finansowego o warunkach pożyczki estońskiej, oraz w sprawie pożyczki dla Gdańska. Sprawozdawca Vandervelde podkreślił, iż cały szereg trudności w tej sprawie został już usunięty tak, że spodziewać się należy, iż kwestja ta zostanie wkrótce załatwiona. Gdańska Rada Portowa ma zamiar wydać pożyczkę, która jednakowoż będzie mogła zostać uskuteczniiona dopiero po uregulowaniu pożyczki dla Wolnego miasta. Rada Ligi uchwaliła rezolucję, wyrażającą życzenie by pożyczka ta przyczyniła się do poprawy stosunków gospodarczych tak Gdańska jak i Polski. Prezydent wolnego miasta Sahm podziękował Komitetowi Finansowemu a swe zadowolenie wyraził również komisarz Wolnego miasta van Hamel.

Po przemówieniu polskiego delegata p. Strassburgera który podkreślił zainteresowanie Polski dla pożyczki Wolnego miasta, zabrał głos przewodniczący Rady Ligi Narodów dr. Stresemann, który m. in. powiedział, iż wyniki dzisiejszych prac mają szczególne znaczenie dlatego, bo wykazują, do jakich wyników doprowadzają pertraktacje, prowadzone pod auspicjami Rady Ligi Narodów, zwłaszcza w dziedzinie poprawy stosunków komercyjnych, socjalnych krajów najbardziej dotkniętych skutkami wojny. Wszelkie dobre chęci w kierunku postępu natrafiają jednak na trudność tak długo, jak długo nie będą naprawione stosunki finansowe i gospodarcze krajów zniszczonych wojną. Do tego celu zmierza mająca się wkrótce odbyć światowa konferencja gospodarcza.

Następnie jako delegat niemiecki w Radzie Ligi Narodów Stresemann refero-

wał o zwołaniu międzynarodowej konferencji gospodarczej, która ma się odbyć w dniu 4 maja w Genewie. Sprawozdanie przewidyuje skład konferencji, do której mają wejść oprócz delegatów poszczególnych krajów 5 członków Międzynarodowej Izby Handlowej, przewodniczący Rady Międzynarodowego Biura Pracy, Międzynarodowego Instytutu Agrarnego w Rzymie, jeden z członków Międzynarodowego Związku Spółdzielni, oraz trzy rzeczoznawczynie spraw gospodarczych, powołane w porozumieniu z międzynarodowymi związkami kobiecymi.

ZMIANA W POLITYCE NIEMIEC?

Genewa, 10. 3. (wł. eu.) W tutejszych kołach oficjalnych przypisują wielkie znaczenie dzisiejszej mowie Stresemanna, dopatrując się w niej zmiany w polityce niemieckiej w stosunku do Rosji. Szereg faktów, zaszłych w ostatnim czasie, jak zawarcie traktatu francusko-rumuńskiego, ostatnie wystąpienie delegata włoskiego w Genewie w sprawie Besarabji, dążenie do załagodzenia konfliktów pomiędzy państwami bałtyckimi wskazują na systematyczną działalność „Foreign Office” w kierunku okrajania państwa rosyjskiego przez porozumienie państw, należących do Ligi Narodów. Dążenie to, poparte cichą zgodą Brianda, zmierza do stopniowego przekształcenia Ligi Narodów na związek państw zachodnich, skierowany przeciw niebezpieczeństwu komunistycznemu.

REWIZYTA P. STRESEMANN.

Genewa, 10. 3. (wł. eu.) Rewizyta Stresemanna u Zaleskiego, zapowiedziana na dzień dzisiejszy, została odłożona do jutra, ponieważ Zaleski był przez cały dzień zajęty innymi konferencjami. Podczas jutrzejszego spotka-

nia Stresemanna z Zaleskim ma być poruszona sprawa szkół mniejszościowych na Górnym Śląsku. Podobno sekretarjat Ligi Narodów zaproponował wystanie na Górny Śląsk rzeczoznawcy pedagogicznego, co jednak delegacja niemiecka odrzuciła.

Genewa, 10. 3. (wł. eu.) Niemiecki minister spraw zagranicznych dr. Stresemann przyjął dziś przed południem przed stawicielei prasy zagranicznej i oświadczył im, że wiadomość, podawana przez prasę, jakoby Chamberlain zmierzał do utworzenia antyrosyjskiej koalicji, według jego informacji (Stresemanna), jest zupełnie bezpodstawna. W każdym razie Chamberlain nigdy nie czynił najmniejszej próby wciągnięcia niemieckiego ministra spraw zagranicznych do takiej zmywy. Stresemann oświadczył dalej, iż nigdy nie pozostawiał najmniejszych wątpliwości co do tego, że stosunek Niemiec do Rosji nie może się w niczem zmienić, albowiem Niemcy tak samo, jak i cała Europa są zainteresowane w wzmocnieniu się gospodarstwa rosyjskiego. W dalszym ciągu Stresemann energicznie zaprzeczył pogłoskom prasowym o tajnych umowach między Niemcami a Rosją(!). Niemiecki minister spraw zagranicznych zapewniał, że oprócz znanego traktatu nigdy nie było i nie ma żadnych tajnych umów dodatkowych. Poruszając sprawę zmiany rządu w Niemczech, Stresemann zaprzeczył, jakoby ta zmiana pociągnęła za sobą jakieś odchylenie od dotychczasowej niemieckiej polityki zagranicznej. W sprawie Nadrenji Niemcy poczynią kroki wówczas, kiedy odpowiednie warunki po temu będą dane.

Z GÓRNOŚLASKIEGO KOMITETU LIGI.

Genewa, 10. 3. (wł. eu.) Dziś do południa obradował Górnośląski komitet Ligi Narodów, celem znalezienia formułki kompromisowej, która prawdopodobnie polegać będzie na przyznaniu pewnej kategorii (7000 uczniów), których rodzice domagają się utworzenia dla nich klas niemieckich, prawa do nauki w języku niemieckim i odmówieniu tego prawa innym kategoriom(?) Określeniem tych kategorii zajmowano się na dzisiejszym posiedzeniu. Plenum Rady zajmie się tą sprawą na najbliższym posiedzeniu.

UKŁAD SOWIECKO-LOTOWSKI.

Ryga, 10. 3. (PAT) Dnia 9 bm. parafowany został w Rydze układ wstępny, dotyczący tych wszystkich punktów paktu o nieagresji co do których nie ma między kontrahentami różnicy zapatrywań. Przedmiotem dyskusji są jeszcze niektóre punkty główne. Min. lotewski Cielenns oświadczył w wywiadzie prasowym, iż pakt o nieagresji zawiera następujące postanowienia: 1) Obie strony zobowiązują się do zachowania neutralności na wypadek, gdyby jedna z nich została zaatakowana przez inne państwo. 2) do nie przystępowania do koalicji skierowanych przeciwko niezależności politycznej lub całości terytorjalnej drugiej strony, jak również nie brań udziału w koalicjach, których celem miałyby być gospodarczy lub finansowy bojkot drugiej strony. Nie zdołano jeszcze uzgodnić poglądów w sprawie zobowiązań i praw Lotwy w stosunku do Ligi Narodów, z którą pragnie współpracować w sposób lojalny i skuteczny. Następnie minister wypowiedział się za zawarciem paktu między Finlandją, Estonją, Lotwą i Litwą z jednej strony a Niemcami, Anglią, Francją i Rosją sowiecką z drugiej. Zapytany ilaczej w swich kombinacjach pomija Polskę p. Cielenns odpowiedział, że jego kombinacje obejmują wyłącznie państwa północno-wschodniej Europy. Polska zaś należy do państw środkoeuropejskich.

KOMITET ROZBROJENIOWY.

Genewa, 10. 3. (wł. eu.) W poniedziałek zbierze się komitet rozbrojeniowy Ligi Narodów, w którym Francję reprezentować będzie w nieobecności Brianda, powracającego prawdopodobnie w sobotę do Paryża p. Boncour, bawiaci już od kilku dni w Genewie.

Łącznie ze strejkami w Łodzi

ODBYŁA SIĘ W MIN. PRZEMYSŁU I H. KONFERENCJA INFORMACYJNA.

Warszawa, 10. 3. (wł. k) W czwartek przed południem w Min. Przemysłu i Handlu rozpoczęła się konferencja informacyjna przedstawicieli przemysłu włókienniczego w Łodzi. Wobec rozmiarów, jakie strejk przybrał, minister przemysłu i handlu p. Kwiatkowski pragnie być poinformowany o przebiegu zatargu tak, że konferencja czwartkowa będzie prawdopodobnie wstępem do innych konferencji. Ministerstwo Przemysłu i Handlu zachowuje stanowisko ściśle neutralne, ewentualna bowiem interwencja należy do kompetencji Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. Należy dodać, że władze centralne pozostają w ścisłym kontakcie z władzami lokalnymi w Łodzi. Z momentem, gdyby z której strony ujawniła się chęć do porozumienia, Ministerstwo wystąpiłoby z propozycją pośrednictwa.

W dniach najbliższych wyjeżdża do Łodzi główny inspektor pracy, p. Klott w

towarzystwie naczelnika wydziału p. Ulanowskiego.

TRZECI DZIEŃ STRAJKU W ŁODZI.

Łódź, 10. 3. (PAT) W trzecim dniu strajku w przemyśle włókienniczym sytuacja nągół nie uległa zmianie. Na skutek odbytych wleceń i pod wpływem komitetu strajkowego zmniejszyła się ilość robotników, pracujących w Widzewskiej manufakturze, do lednego tysiąca osób, w nielarni zaś do 200 osób. Normalna praca odbywa się tylko w fabryce Finstera i w fabrykach firmy Klinge i Szulc. W szeregu innych fabryk pracują drobne oddziały robotników, utrzymujących kotły pod parą i gotowość fabryk do podjęcia pracy w razie powrotu robotników. Do strajku przyłączyli się w kilku zakładach wielkiego przemysłu pracownicy biurów. Wczoraj wieczorem odbyła się konferencja inspektora pracy z przedstawicielami strajkujących robotników. Na konferencji tej robotnicy oświadczyli gotowość przyjęcia pośrednictwa rządu, zastrzegając się jednak przeciwko arbitrażowi.

—121—

MIĘDZYNARODOWY KARTEL ŻELAZNY?

Berlin, 10. 3. (wł. eu.) Ze strony niemieckich przemysłowców żelaznych wyszła inicjatywa utworzenia na wzór Międzynarodowego kartelu stalowego Międzynarodowego kartelu żelaznego w którego skład miałby wejść przemysłowcy: Niemcy, Francuzi, Belgijscy i luksemburscy. Podczas zwołanego na 25 marca br. posiedzenia Międzynarodowego kartelu stalowego mają się odbyć narady w sprawie utworzenia międzynarodowego kartelu żelaznego.

PASZPORTY NIE POTANIEJĄ!

Warszawa, 10. 3. (wł. k) W Ministerstwie Skarbu omawiana była sprawa obniżenia cen paszportów zagranicznych. W myśl projektu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych opłaty za paszporty miałyby być obniżone z 500 na 250 zł. Onewdaj p. minister skarbu zdecydował zatrzymać opłaty paszportowe w dotychczasowej wysokości ze względu na bilans płatniczy, który w razie obniżenia opłat paszportowych mógłby się pogorszyć.

LOS Y do I-ej kl. 15-ej Lot. Państw. nabyć winni wszyscy w najszybszej kolekturze

„ZRODŁO SZCZĘŚCIA”

Warszawa, Krak. Przedm. 37

Cena losów 1/4 zł.10, 1/2 zł. 20, 1/1 zł. 40.

Łaskawe zlecenia prowincji załatwiamy szybko, akuratnie odwrotną pocztą.

Konto P. K. O. 12655.

Ośrodek narad genewskich.

Wypadki w Genewie rozwijają się w myśl przewidywań: urzędowe posiedzenia Rady Ligi są tak nudne, że sprawozdania o nich umieszczają pisma, jakby tylko dla przyzwyczajenia, za kulisami natomiast w życie ożywione, rozgrywają się wypadki o doniosłości naprawdę dużej...

Miarą i pomiećką wskazówką, w jakim kierunku tajne rokowania genewskie idą, jest „bomba“, jaka wybuchła w Genewie „zupełnie niespodziewanie“. Było nią odczytanie przez delegata Włoch dziennikarzem treści uznania przez Królestwo Zjednoczonych Włoch układu besarabskiego z 23 października 1920 roku, dzięki czemu Besarabia prawomocnie przynależy odąd Rumunii...

A więc Rosja, a więc wiekowy pojedynek Wielkiej Brytanji z imperjalizmem rosyjskim!... Oto jest główna osnowa, czerwona nić, jaka snuje się poza plecami urzędowych narad nad jeziorem Lemaniańskim. Ktoś to powiedział, że cała mądrość polityki angielskiej w ostatnich dziesiątkach lat polega na zwracaniu paszczy niedźwiedzia rosyjskiego — raz ku Dalekiemu Wschodowi, a drugim razem na Zachód. Wobec fatalnego uwikłania Anglii w wypadki chińskie, palącą okazała się obecnie w Londynie konieczność skierowania ZSSR-u w stronę Europy... Krzyczy o tem na cały świat prasa bolszewicka przy równoczesnym odzegnaniu się od podobnych zamiarów Chamberlaina i przy wótrze zakłopotanych demokratycznych pism niemieckich.

„Izwestia“ przyniosły przeciw przed kilku dniami sensacyjny artykuł w związku z rzekomymi wysiłkami dyplomacji angielskiej, zwłaszcza lorda d'Abernona w San Remo i Chamberlaina obecnie w Genewie — o zaprzęgnięciu Niemiec do systemu antysowieckiego. Lecz to byłoby możliwe jedynie tylko przy uprzednim pogodzeniu dwóch odwiecznych wrogów — Rzeszy Niemieckiej i Polski. Pogodzenie miałyby, zdaniem „Izwestii“ nastąpić za cenę korytarza i Śląska Górnego oraz kosztem współrzędów polsko-niemieckich (!) w oderwanej od Związku Republik Sowieckich — Ukrainie!... W zamian za Gdańsk uzyskałaby Polska odszkodowanie i dostęp do morza po przez Litwę Kowieńską.

Rozumie się, że tylko człowiek naiwny przywiąże wagę do tego rodzaju fantasmagorii... Górny Śląk i korytarz to jest coś, czego nikt w Polsce ruszyć nie pozwoli — miraż Ukrainy nikogo w Polsce skusić nie zdoła, jakaś zaś ugodą z Litwą jest również czemś bardzo odległym, jest może muzyką przyszłości...

A więc nie w tym kierunku z pewnością idą narady i wypadki genewskie. Nie tworzy się tam przeciw-sowieckiego muru, ani bloku, jakkolwiek nie ulega wątpliwości fakt wpływu Chamberlaina na Polskę, a zwłaszcza w pierwszym rzędzie na Berlin, by rozluźnił swój podejrzany stosunek z Moskwą, i pogodził się naprawdę z powszechnym stanem rzeczy w Europie zachodniej i środkowej, a to celem wzmocnienia „uspokojenia się“, pacyfikacji Europy...

Droga do takiego zbliżenia jest tylko jedna: prowadzi ona, potwierdzają to i „Izwestia“, przez Warszawę. Pisma niemieckie, które wogóle z taką trudnością wykrztuszają słowo — Polen, przyznają jednak albo wprost, albo między wierszami, że „polskie zagadnienie we wszelkich swych związkach stanowi ośrodek rozmów genewskich“. („Berliner Tageblatt“ nr. 116). Chamberlain rozmawiał już ze Stresemannem przez kilka godzin przy najrozmaitszych śniadaniach, podwieczorkach, czy rozmowach w cztery oczy — podnoszą Niemcy — podczas gdy Briand raz się zaledwie zetknął z Stresemannem. Zaleski poszedł wczoraj do Stresemanna wprost od Chamberlaina, z którym rokował w Genewie kilkakrotnie i wyczerpująco, o czem doniosły niespokojne głosy z pism berlińskich choćby...

Istotnie też w czasie rozmowy Zaleskiego z Stresemannem osiągnięto jakieś porozumienie. Przerwane przez Niemców rokowania handlowe mają być podjęte i potoczą się z równoczesną zasadniczymi rokowaniami o prawie osiedlenia. Skład komisji zostanie zmieniony... Zarówno Zaleski, jak i Stresemann uzależniają jednakowoż ostateczną ugodę od zgody swych rządów.

Nacjonalistyczne dzienniki niem. podniosły już wczoraj krzyk z powodu „niebezpieczeństwa Locarna Wschodniego“, gwałtują o niemożności dalszych ustępstw niemieckich i „utrwalania dzisiejszych granic polsko-niemieckich“ za zgodą samej Rzeszy pod naciskiem Wielkiej Brytanji, przestrzegają przed „antysowieckimi kombinacjami Chamberlaina“, przeciwko odgrywaniu przez Berlin tej roli, jaką od chwili uznania paktu besarabskiego zupełnie jawnie już gra Rzym.

Jeżeli też Stresemann mimo te potępieńcze krzyki — jednak czyni jakieś ustępstwa — robi to z konieczności. Pominąwszy już otrzeźwienie z prądu filonemieckiego z czasów działalności lorda d'Abernona w Anglii, wzrosły ponownie do silnego napięcia obawy francuskie przed swym kontrahentem locarneńskim z nad Sprewy. Polska w tych warunkach jaśnieje po chwilowym przyćmieniu ponownie blaskiem gwiazdy sojuszniczej pierwszej klasy w konstelacjach strategiczno-politycznych francuskich i powszechnie jest w Paryżu zdanie, że droga z

Paryża do Berlina prowadzi przez Warszawę.

Ofiarą antagonizmu francusko-angielskiego bywała dotychczas Polska przez cały 8 lat przywróconej swej państwowości; obecnie jednak złożyło się tak, dzięki wewnętrznej konsolidacji Rzeczypospolitej, dzięki jej wadze gatunkowej jako czynnika wojskowego, że staliśmy się nieodzownie potrzebni i Paryżowi i Londynowi zarazem... Dyplomacja nasza może, jeżeli będzie umiała, wyciągnąć wielkie korzyści z tego położenia. Moskwa odpowiedziała na Genewę narazie zawarciem osobnego układu arbitrażowego — z Łotwą...

Wi. K.

Komercjalizacja przedsiębiorstw państwowych.

NA RZECZ SKARBU PÓJDZIE 50 PROC. CZYSTEGO ZYSKU.

Warszawa, 10. 3. (wł.) (k) Według uchwalonego przez Radę Ministrów projektu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych, przedsiębiorstwa te mają być wydzielone z ogólnej administracji państwowej i uznane za posiadające własną osobowość prawną i zarząd

na zasadach handlowych. Według rozporządzenia, przynajmniej 50 proc. czystego zysku danego przedsiębiorstwa musi być przekazane skarbowi państwa. Bilans i rachunkowość przedsiębiorstw zatwierdzają odnośni ministrowie. Władzami przedsiębiorstw są rada administracyjna, dyrekcja i komisja rewizyjna.

O szkole i Kościele na Górnym Śląsku mówił w Senacie ks. Brandys

Warszawa, 10. 3. (wł.p) W ósmym dniu dyskusji nad preliminarzem budżetowym na rok 1927/28 prowadził Senat w dalszym ciągu rozprawę nad budżetem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. W dyskusji po senatorze Kaniowskim (Piast) senator ks. Brandys w swym przemówieniu podkreślił, że pobory duchowieństwa są bardzo niskie i nie odpowiadają pracy misyjnej jaka księża prowadzą, zwłaszcza na Wschodnich terenach Rzeczypospolitej. Utrzymanie katolickie jest równoznaczne z utrzymaniem polskości. W Prusach księża otrzymywali pomoc od Związku św. Bonifacego, u nas są ograniczeni tylko do plac konkordatowych. Krzywdy jakie kościołowi wyrządziły Prusy i Rosja, powinno naprawić państwo polskie i podwyższyć uposażenie duchowieństwa o 300.000 zł. Na Górnym Śląsku stosunki są nieco lepsze, co wpływa z dotychczasowej pruskiej ustawy o podatku kościelnym oraz starań Sejmu Śląskiego. Mówca wspominał również o budowie katedry w Katowicach i Seminarium Duchownego w Krakowie, i zwrócił się z apelem do rządu, aby przyszedł z pomocą tej pracy gdyż tego wymaga prestiż rządu polskiego. W dalszym ciągu swego przemówienia ks. senator Brandys omówił stosunki w szkolnictwie na Górnym Śląsku, przyczem wyjaśnił, że istotnie braki wpływało częściowo z konwencji genewskiej, a częściowo z przeszłości, stawianych przez pewną część ludu górnośląskiego, który nie jest jeszcze dostatecznie świadomym narodem i pod wpływem kryzysu ekonomicznego oraz agitacji niemieckiej zgłaszają wnioski o szkoły mniejszościowe. Do tego przyczynia się również, że wiele ludzi pracuje, po stronie niemieckiej, ma tam krewnych i boi się, że dźbieć kiedyś nie znajdy języka niemieckiego.

Senator ks. Brandys podkreślił, że okół-

nik w sprawie praktyk religijnych w szkolnictwie powitany został z radością na G. Śląsku gdyż wrogowie nie będą teraz mogli zarzucić nam, że szkoła polska nie jest katolicka. Ludność chce, aby szkoła była wyznaniowa. Zapłata, jaką księża pobierają za naukę religii, jest marna, gdyż od początku roku wynosiła 1,50 zł, za godzinę. Co do szkolnictwa mniejszościowego, to należy zaznaczyć, że szkoły mniejszościowe znalazła się pod kierownictwem nauczycieli orientacji niemieckiej, podczas gdy po drugiej stronie szkołami polskimi kierują nauczyciele o orientacji niemieckiej. Nauka w niemieckich szkołach mniejszościowych prowadzona jest przy pomocy niemieckich podręczników. Władze szkolne powinny zwrócić baczną uwagę na ducha, jaki panuje w tych szkołach.

Po przemówieniu sen. Koczyńskiego (P. P. S.), który wywodził przeciw okólnikowi mówił Godlewski (Ch. N.), potem w imieniu mniejszości słowiańskich senator Bogdanowicz, domagający się rewizji stosunku władz państwowych do cerkwi, wreszcie sen. Hassbach (Zjedn. Niem.), który domagał się autonomii kulturalnej dla obywateli narodowości niemieckiej, nadto senator ks. Maciejewicz, który podkreślił, że przez półtora wieku katolicyzm był najbardziej prześladowany, trzeba więc, aby ta rana przestała ranić. Po przemówieniu senatora Błyskosza (Piast) i końcowym referacie senatora Thulliego przystąpiono do budżetu Poczty i Telegrafów.

Budżet Ministerstwa Poczty i Telegrafów zreferował senator Szereszewski (Klub Żydowski). Po przemówieniu Bodala (Klub Żydowski) zakończono obrady nad budżetem Poczty i Telegrafów. Następne posiedzenie Senatu odbędzie się w piątek o godzinie 10. Na porządku dziennym ustawa o poborze rekruta na rok 1927 i budżet Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Zamierzone przez Bukareszt podwyższenie cel

UNIEMOŻLIWIŁOBY WYWÓZ TOWARÓW ŁÓDZKICH DO RUMUNJI.

Warszawa, 10. 3. (wł.) (k) Z kół rządowych informują, że w związku z projektowanym wprowadzeniem autonomicznej ustawy celnej w Rumunii, rząd rumuński zwrócił się w drodze dyplomatycznej do rządu polskiego z propozycją poddania rewizji traktatu handlowego polsko-rumuńskiego. W sprawie tej głównie zainteresowany jest łódzki przemysł włókienniczy, gdyż ostatnie podwyżki stawek celnych utrudniają wogóle wywóz towa-

rów polskich do Rumunii. Należy dodać, że rumuński minister spraw zagranicznych wyjaśnił, iż mające być ostatecznie wprowadzone nowe stawki celne, służące mają tylko ochronie przemysłu krajowego i radcy handlowi zainteresowanych państw będą mogli występować z zastrzeżeniami co do poszczególnych stawek. W ten sposób minister Mitlineu dał do zrozumienia, że rewizja traktatu może być wogóle niepotrzebna.

NAPAD LITEWSKI NA STRAŻNICĘ POLSKA.

Warszawa, 10. 3. (wł.) (k) Z Wilna donoszą, że dnia 9 bm. o godz. 17 oddział litewski, uzbrojony w granaty i karabin maszynowy, przekroczył granicę polską i napadł na strażnicę K. O. P. pod Biedziem. Strażnica pod przewodnictwem sierżanta Patyczka podjęła obronę, wskutek czego wywiązała się długotrwała strzelanina. W końcu Litwini wycofali się na terytorium litewskie, wyrządzając wielkie szkody materialne, albowiem od granatów ręcznych zniszczone zostało całe wewnętrzne urządzenie strażnicy. Strat w ludziach dotychczas nie ustalono.

PARLAMENTARZYŚCI POLSCY WE FRANCJI.

Paryż, 10. 3. (wł.eu) Delegacja polska przybyła wczoraj do Nicei, zwiedzając poprzednio szereg miejscowości kuracyjnych na Riwierze.

PAŃSTWOWY MONOPOL.

Warszawa, 10. 3. (wł.k) Z dnem 31 marca br. państwowy monopol solny przechodzi z pod zarządu Ministerstwa Przemysłu i Handlu pod zarząd Ministerstwa Skarbu. Z dniem tym zakończona zostanie reorganizacja tego monopolu.

LIKWIDACJA MIENIA B. ROSYJSKICH OSÓB PRAWNYCH.

Warszawa, 10. 3. (wł.) (k) Państwowa rada prawnicza rozpatrywała dekret p. Prezydenta Rzeczypospolitej o likwidacji mienia b. rosyjskich osób prawnych przez Ministerstwo Skarbu. Projekt przewiduje podział majątków b. Tow. Kredytowego w Wilnie itd. W ten sposób mają być odszkodowani właściciele tych instytucji, które posiadały wierzytelności w Rosji, nieuiszczone po rewolucji rosyjskiej.

WZNOWIENIE OBRAD KOMISJI ADMINISTRACYJNEJ

Warszawa, 10. 3. (wł. p.) Posiedzenie komisji administracyjnej dla dokończenia trzeciego czytania ustawy o gminie wiejskiej zostało wyznaczone na piątek, godz. 4 popoł., gdyż członkowie komisji wyrazili życzenie wznowienia obrad.

USTAWĘ O POBORZE REKRUTA przyjęła komisja senacka bez zmian.

Warszawa, 10. 3. (wł. p.) Dnia 10 bm. senacka komisja zagraniczna i wojskowa obradowała nad uchwalonym przez Sejm projektem ustawy o poborze rekruta w r. 1927. Po referacie senatora Woznickiego (Wyzwolenie), który stwierdził, że armia służy do obrony pokoju i użyta będzie tylko, gdyby pokój był zagrożony, senator Rottenreich (Kolo Żydowski) omawiał sprawę zmniejszenia przydziału żydów do pułków poznańskich, ponieważ ich tam nie lubią. Przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wojskowych p. Petrzyński odparł głównie zarzuty, podniesione przez posła Pankratza (Klub Niemiecki), jakoby w wojsku żołnierze byli tak źle traktowani, iż doprowadza to do słabszych charakterów do czynów desperackich i samobójstw. Na podstawie listów, pozostawionych przez samobójców, oraz dochodzeń stwierdzić można, że samobójstwa w szeregach armji nie mają albo wogóle nic wspólnego ze służbą wojskową, albo spowodowane są ogólną psychozą powojenną, bo choroby społeczeństwa są chorobami armji. Komisja senacka uchwaliła ustawę o poborze rekruta bez zmian.

POROZUMIENIE W SPRAWIE USTAWY O ZGROMADZENIACH?

Warszawa, 10. 3. (wł. p.) Dnia 10 bm. obradowała sejmowa podkomisja konstytucyjna, wybrana dla sprawy ustawy o zgromadzeniach. Po referacie posła Kiernika wykazała się możliwością osiągnięcia porozumienia. W piątek po południu obradować będzie w dalszym ciągu podkomisja, która we wtorek przedstawi plenium komisji wynik swych prac.

P. P. S. PRZECIWI NOWELI O ZMIANIE ORDYNACJI WYBORCZEJ.

Warszawa, 10. 3. (wł. p.) Dnia 10 bm. obradowała t. zw. komisja parlamentarna PPS, nad ostatnim wnioskiem senatora Godlewskiego w sprawie noweli do ustawy o ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu. Komisja uchwaliła rezolucję, w której w znanym stylu PPS określa swój negatywny stosunek do wniosku posła Głablńskiego, a zarazem i do innych wniosków klubów ZLN., Ch. D., Ch. N. i Piasta.

PORTY PASAŻERSKIE W GDYNI I JASTARNI.

Warszawa, 10. 3. (wł. p.) W związku z budową przez stocznię gdańską i polską dwóch okrętów pasażerskich, przeznaczonych dla komunikacji nadbrzeżnej, w najbliższym czasie uruchomione zostaną roboty około budowy portów pasażerskich w Gdyni i Jastarni.

UMOWY O NAJEM PRACOWNIKÓW UMYŚLOWYCH.

Warszawa, 10. 3. (wł. p.) Wniosek projektu rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o umowach o najem pracowników umysłowych do Rady Prawniczej został już przesłany do Rady Prawniczej a równocześnie także do gospodarczej komisji opiniodawczej przy Komitecie Ekonomicznym Rady Ministrów, oraz do komisji opiniodawczej pracy dla wyrażenia swych uwag.

CENA CUKRU.

Warszawa, 10. 3. (wł. p.) P. minister skarbu w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu oraz ministrem rolnictwa wydał rozporządzenie, ustalające cenę cukru na 87-50 zł za 100 kg.

OBNIŻENIE STOPY PROCENTOWEJ.

Warszawa, 10. 3. (wł.k) Na ostatnim posiedzeniu Rady Banku Polskiego, które odbyło się dnia 10 bm., uchwalono obniżyć stopę procentową o pół proc. z 9 proc. na 8½ proc. Obniżenie obowiązywać będzie od dn. 11 bm.

CIĄNIENIE LOTERJI.

Warszawa, 10. 3. (wł. k) Podczas dzisiejszego ciągnięcia 5 tej Klasy 14-tej Loterii Państwowej główne wygrane padły na następujące numery: 2000 zł. nr. — 53060, 70499, 1000 zł. nr. — 8024, 9227, 35873, 54137, 56846.

WYSŁALI KOMUNISTÓW NA BEZLUDNĄ WYSPE.

Londyn, 10. 3. (AW.) Rząd Chili postanowił deportować aresztowanych komunistów na wyspę Robinsona Kruzoa na oceanie Spokojnym. Okręt z deportowanymi komunistami wyjechał już z Valparaiso, wioząc materiał budowlany i bydło. Wyspa ta jest bardzo urodzajna i komunisty pod strażą wojskową mają ją kolonizować.

WYJAZD P. DOBRZYCKIEGO.

Katowice. Prezes Dyrekcji Kolei Państwowych inż. Dobrzycki wyjechał dziś w sprawach służbowych do Warszawy, gdzie zabawi dwa dni. Zastępstwo objął wiceprezes dr. Wilczek.

T. G. Masaryk

Z OKAZJI 77-tych JEGO URODZIN.

W pełnym zdrowiu i sile oraz świeżości ducha dożył T. G. Masaryk prezydent republiki czeskosłowackiej swych 77-tych urodzin. Dzień 7 marca przypadł tego roku na poniedziałek, w którym to dniu według umów, obowiązujących w Czechosłowacji, gazety nie wychodzą z wyjątkiem kilku porannych płatków sportowych. Niemal wszystkie więc pisma poświęciły w swych numerach niedzielnych wstępne artykuły lub stronicę tytułową osobie prezydenta i jego płodnej pracy w ciągu kilku dziesiątek lat. Ostre polemiki partyjne czasów ostatnich nie przeszkodziły prasie wyrazić swego podziwu i hołdu wielkiemu człowiekowi, wybitnemu mężowi stanu, wcielonomu idealowi czeskosłowackiej wolności i przyszłości politycznej.

W całym państwie urządzano o T. G. Masaryku wykłady w szkołach, koszarach a nawet pod gołym niebem. Wojsko odbywało uroczyste przeglądy a teatry dawały uroczyste przedstawienia. Nie tylko z państwowych, ale i z prywatnych budynków powiewały sztandary państwowe.

Na zamku praskim, starej siedzibie królów czeskich a dziś prezydenta państwa wskrzeszonego, przyjmował Masaryk życzenia od korpusu dyplomatycznego, przewodniczących obu izb sejmowych, zastępców rządu, armii i byłych legionistów.

Do uroczystości tegorocznych przyczyniła się w dużej mierze t. zw. „Zborowska sztafeta”. W okolicy miasta Zborowa po raz pierwszy wystąpiły oddziały czeskosłowackie jako jednostki samodzielne, w lecie 1917. Od chwili klęski, zadanej wówczas 16-iej dywizji austriackiej przez brygadę czeskosłowacką, zajął Zborów poważne miejsce w historii czeskosłowackiej. Od momentu zborowskich wyruszyła w towarzystwie polskich samochodów woj-

skowych czeskosłowacka sztafeta legionowa pieszo przez Lwów, Kraków — do Czechosłowacji. Sztafeta przebiegła przestrzeń 1150 km w ciągu 5 dni i 4 godzin i bez przygód dotarła do Pragi, gdzie złożyła życzenia prezydentowi, wręczając mu równocześnie list gratulacyjny od Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Uroczystości ku czci prezydenta Masaryka odbyły się we wszystkich zakątkach świata, gdzie tylko istnieje jakaś, chociażby najmniejsza, kolonia czeskosłowacka, np. w Paryżu, Berlinie, Warszawie, Lwowie, Białogrodzie, Wiedniu i licznych miastach amerykańskich.

Tegoroczne urodziny prezydenta Masaryka miały jeszcze inne znaczenie. Spon taniczny wyraz hołdu całego narodu rzuca już teraz światło na zbliżające się wybory prezydenta, które jak się zdaje, nie będą się odbywały pod znakiem walk politycznych o najwyższy urząd w państwie, ale będą ogólnym wyrazem uznania dla ideowego wodza narodu.

Szlakiem ziemi śląskiej.

KILKA SZCZERYCH UWAG O NASZEJ SZKOLE I WYCHOWAWCACH. JAKIE ZEBRAŁEM W DOTYCHCZASOWEJ MEJ WĘDRÓWCE.

Wybaczcie mi moi Czytelnicy i Przyjaciele, że zatrzymam się przez chwileczkę małą w mej wędrówce nad spostrzeżeniami w sprawie szkoły naszej i nauczycieli.

Co lud nasz o tem myśli?

Z rozmów mych z ludem wszędzie niemal odnosiłem wrażenie, jakoby lud nasz czuł żal wielki i głęboko nurtujący, że stosunkowo mało sił nauczycielskich bierze udział w wychowaniu religijnem młodzieży naszej. Skargi te dotyczą nietylko sił śląskich, ale niestety i śląskich.

Między innymi skargami nie podoba się ludności naszej sposób ubierania się niektórych młodych nauczycielek w szkole.

— Dawniej — często mi powtarzano — w uroczystościach kościelnych, jak np. w Boże Ciało, nauczycielstwo ubierało się w odświętne ubrania i in gremio biorąc udział w procesjach, utrzymywało wzorowy porządek. Dzisiaj taki nauczyciel ubiera się w zwykły swój ubiór, o porządek się nie stara; idą dzieci w procesji, no — bo idą, ale jak? — to już nikogo nie ziębi ani parzy!

Gdyś śmiał w takim wypadku oponować i w obronę brać nauczycielstwo, to mi taki prosty chłopiec prosto z mostu wypalił:

— Oni, panie redaktorze, w procesji po wsi nie chodzą, to nie wiedzą ani nie czują, jak to nos boli — i jak się lud nasz wstydzi za swych nauczycieli. Wszyscy tacy nie som — jeno niektórzy — a ci to som tym konkołem w zbożu!

Jeden z chłopów w Bojszowach Górnych i Dolnych skarżył się na niepunktualność nauczycieli, na ciągłe ich wyjazdy. Tamże jeden z nauczycieli od blisko 2 lat pracujący, do tej chwili nie uważał za stosowne zetknąć się należycie z ludem ani też z księdzem miejscowym.

Żal głęboki serce me ścisłał, gdyśm słyszał o tem, co nasz ludk boli i mimowolnie nasunęły mi się myśli o czasach mej najpierwszej młodości w mych rodzinnych stronach, niedaleko tej pszczyńskiej kochanej ziemi leżącej.

Przypomniały mi się słowa „Homera śląskiego”, ks. Norberta Bończyka, opisującego Śląsk wierny swej prostej

Z działalności Ligi Katolickiej w archidiecezji warszawskiej.

Zasady organizacji.

W pierwszym dniu obrad wygłosił referat posej Błażejewicz o „Zasadach i znaczeniu Ligi Katolickiej”. Przedewszystkiem prelegent wskazał na rozbieżność tendencji i nieład we wszystkich dziedzinach pracy społecznej, wykazał konieczność podjęcia zorganizowanej akcji katolickiej i przygotowania świadomionych i gorliwych działaczy społecznych katolickich.

Następnie J. Ek. Biskup Kubina w wyczerpującym i gruntownie opracowanym referacie podał cały szereg praktycznych wskazówek w sprawie zakładania organizacji i stowarzyszeń, które wejdą w skład Ligi parafialnej. Po odczycie Dostojny prelegent na zapytania poszczególnych słuchaczy udzielił szeregu praktycznych informacji i wskazówek w omawianej kwestji.

Organizacja mężczyzn.

W drugim dniu obrad wygłosił odczyt na temat: „Organizacja mężczyzn” ks. Gawliński, sekretarz Ligi Katolickiej diecezji śląskiej. Kierownicy i przedstawiciele Ligi katolick-

maja dążyć do zrzeszenia wszystkich mężczyzn katolików w organizacjach parafialnych katolickich, by z nich wyrobić świadomionych i pełnych zapału obrońców Kościoła i gorliwych współpracowników kapłanów w szczerem dziele szerzenia Królestwa Chrystusowego na ziemiach polskich.

Doniosłą rolę w rozwoju akcji katolickiej odgrywa na Zachodzie inteligencja katolicka, zwłaszcza zaś nauczycielstwo. U nas niestety, sfery inteligentne w przeważającej liczbie stoja na uboczu. Należy pociągnąć do szeregu Ligi w Polsce jaknajwięcej działaczy świeckich.

W czasie dyskusji po odczycie zabrał głos J. E. Biskup Kubina, który w myśl wywodów prelegenta wskazał na doniosłość i konieczność współpracy inteligencji w akcji katolickiej w poszczególnych parafiach. W sprawie związków zawodowych wyraził przekonanie, że nie należy ich włączać do Ligi katolickiej, gdyż mają one odrębne, wyjątkowo gospodarcze i zawodowe sprawy kontraktu płacy i zarobków, — umów pomiędzy chlebodawcami i pracownikami i wniosłyby rozdziewięć i zakwas polityczny do organizacji Ligi. Jednakże dostojny Mówca jest zdania, że poszczególni przedstawiciele związków zawodowych mogą wchodzić w skład członków organizacji parafialnych, mężczyzn katolickich, złączonych z Liga.

Organizacja kobiet.

O godzinie 11 rano wygłosił referat ks. prałat Marceli Godlewski, aszlużony kapłan na niwie akcji katolickiej w Polsce, o „Organizacji kobiet”.

Słuchacze, którzy po brzegi wypełnili salę odczytowa „Theologicum” żywo udział wzięli w dyskusji. Wśród słuchaczy był obecny Pasterz diecezji lubelskiej, J. E. Biskup Fulman, który w ostatnich dniach zorganizował Ligę katolicką w swojej diecezji.

ODEZWA do podoficerów rezerwy WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO.

Koledzy! W miesiącach ostatnich jednostki pozbawione wszelkiego poczucia podoficerskiej solidarności, oraz obywatelskości, starają się zwykłą ich taktyką bałamutną wprowadzić zamęt w jedyną w Polsce i zalegalizowaną przez M. S. Wojsk. (akta Oddz. III, L. 1534 PWWF, z dnia 21 kwietnia 1926 r.) Organizację Podoficerów Rezerwy Ziem Zachodnich z siedzibą Zarządu Głównego w Poznaniu.

Dla uświadomienia kolegów, którzy bezwiednie idą po linii jednostek wzięć niezadowolonych o wybujałej ambicji i burzących solidarność Podoficerów Rezerwy Ziem Zachodnich, niżej podpisani przedstawiciele Związku Podoficerów Rezerwy Ziem Zachodnich R. P. na Woj. Śląskie oświadczają, że inne odłam Organizacji Podoficerów samoźwawnie narzucają swe programy i tem samem występują przeciw zarządzeniom, zalegalizowanym przez najwyższe władze wojskowe.

Koledzy! Podejmujemy ostrą i kategoryczną rozgrzewkę z osobnikami, uprawiającymi robotę destrukcyjną w celu rozbięcia jednolitego obozu państwowego Podoficerów Rezerwy Ziem Zachodnich, jak np. z niejakim Makoszem, Walutkiem, Królem i inn. ich towarzyszami, wzywając Was równocześnie do solidarnego poparcia naszego stanowiska.

Z roboty tych jednostek cieszą się tylko nasi sąsiedzi, mając piękny argument w reku dla wrogiej propagandy przeciw karności i dyscyplinie naszego związku, dlatego na tem miejscu wyrażamy potępienie tym czynnikiem, partywnym, które inspirowało rozluźnienie się dyscypliny wśród formacji przysposobienia wojskowego.

Raz wreszcie należy całemu korpusowi podoficerskiemu, znajdującemu się w rezerwie powiedzieć prawdę i przestrzec przed nie idącą w myśl dążeń państwowo-twórczych taktyką szkodników naszego związku.

Na zjeździe delegatów, który odbędzie się dnia 13 bm. w Poznaniu, delegacji nasi ze Śląska poinformują swych kolegów z Województwa Pomorskiego i Wielkopolskiego o tej zgubnej robotce wymienionych jednostek i powezmą kroki, by raz wreszcie zlikwidować gniazdo psujów, które osłabia węzły wspólnej twórczej współpracy dla dobra państwa.

Autorytet związku nakazuje nam usunąć tych szkodników a szeregi nasze wzmocnić podoficerami, którzy wezmą odpowiedzialność pełną za prowadzenie prac przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego wspólnie z wojskiem czynnym, oraz pełną gwarancję obrony granic Najjaśniejszej Rzeczypospolitej w razie potrzeby.

Koledzy! Każdy podoficer rezerwy winien być krzewicielem wśród społeczeństwa teżynw moralnej i fizycznej i stać się podwaliną wiary w przyszłość państwa.

Niech nam przyswieca rzetelna i nieustraszona praca na rzecz Rzeczypospolitej, prawdziwy duch poświęcenia, który jest istotną cechą żołnierza — obywatela.

Przedstawiciele Zarządu Związku Podof. Rez. Ziem Zachodnich R. P. na Wojew. Śląskie

Piotr Wielgich, Roman Dybizbowski, Feliks Kowalski.

Zna się na rzeczy.

Mąż się skarżył pani Wisi,
Że mu żona wciąż kaprysi,
Na czym kaprys ten polega?
Pytał w klubie go kolega.

Mówi tonem niczem Katon:
Od „Pufosa” Capri -- baton
Musisz przynieść! -- Ani słowa,
Awantura wnet gotowa,

Z krzykiem, płaczem i spazmami:
Baton!! Z miodem!! Z migdałkami!!

MIGAWKI!

ZNACZASU.

„Protektorat i askawie przyjął P. Wojewoda Dr. Grażyński” (duże P. i duże W). Tak czytamy nie czasem w przybocznym organie p. dr. Grażyńskiego, ale w socjalistycznej „Gazecie Robotniczej”. Za czasów wilhelmowskich pisali balwochwalczy: „Seine Majestät geruhte das Protektorat zu übernehmen”. Że socjaliści polscy reklamują dla siebie monopol naddemokratyczny popadają w narowy bizantyjskie, zarejestrować należy, jako znak czasu sanacji moralnej.

Pod różnemi manifestami śląskich sanatorów widnieje od dłuższego czasu zawsze napis pewnego dostojnika śląskiego. Należy też zawsze do wszystkich komitetów sanacyjnych. Do niedawna endeck i to z czarnym podniebieniem — teraz sanator na Śląsku. Nie przeszkadza mu to jeździć do Krakowa i uczestniczyć tam w zebraniu Obozu Wielkiej Polski. I to należy zarejestrować jako znak czasu sanacji moralnej.

Komitet Organu Młodz. Tur urządzi 2-tygodniowy kurs dla młodocianych agitatorów socjalistycznych w Warszawie. Między innymi na tym kursie przez 3 godziny uczyć będzie zasad socjalizmu. „Tow.” pos. Czapiński, Komitet zapowiada, że daje się zniżki kolejowe dla uczestników. Jeżeli p. minister Romocki spełnił żądanie organizatorów kursu, będziemy świadkami krzewienia socjalizmu przy pomocy finansowej państwa. To także znak czasu sanacji moralnej. X, X.

Z państwa złotego smoku.

Armja generała Sun. Śpiesząca na obronę Szanghaju.

DODATEK TYGODNIOWY „POLONIA“

Wiadomości dla rolników

Nr. 9.

Katowice, dnia 11 marca 1926 r.

Rok 2.

LEKARZ WETER. Z. OLSZAŃSKI

Jak badać konie przy kupnie?

II.

Oczy konia.

W okolicach niektórych stawów, przeważnie pięcinowego i skokowego, bywają często tak zwane „opoje“, są to miękkie obrzęki wypukłe, przy dotknięciu niegorące i niebolesne, zawierające w sobie płyn; dowodzi to słabości stawów; początkowo kulawizny one nie wywołują i koń z opojami nawet kilka miesięcy nie kuleje, lecz o ile się one powiększą, stwardnieją i zaczęta wywierają pewien ucisk w okolicy stawu, zjawia się wtedy i kulawizna. Opoje na wewnętrznej stronie stawu skokowego (tak zwane blutszpaty) są najgorsze. Opoje, gdy nie są zastarzałe, można wycisnąć, lecz po jakimś czasie znowu mogą się ukazać, dlatego też koń z opojami traci bardzo na wartości. Martwe kostki — czyli kostne guzy różnej wielkości na różnych miejscach, a mianowicie: na kości pięcinowej nad koroną (tak zw. „szale“) i na kości podkolanowej — bywają na wszystkich nogach; powstają one z przyczyn mechanicznych wskutek obrażenia kości lub też są dziedziczne. Takie „martwiaki“ wywołują kulawiznę w początkach swego formowania się i wtedy, gdy dotykają ścięgna lub stawu i wywierają na nie ucisk, wywołują u konia kulawiznę. Ponieważ kostne guzy leczą się niełatwo i mogą się odnawiać, koń traci na wartości.

Obejrzyć trzeba wszystkie stawy, porównując je pomiędzy sobą kolejno, czy nie jest który z nich obrzękły, bolesny lub zraniony; szczególnie uważać na stawy pięcinowe od wewnątrz, gdzie często bywają ranki i obrzęki wskutek zacinańcia podkwa drugą nogą, jest to tak zwane „strychowanie się konia“, które bywa nieraz bardzo niebezpieczne i spowoduje obrzęki całej nogi, a nawet i zakażenie.

Dalej obejrzyć stawy barkowe, łopatki i biodra, porównać je dokładnie i symetrycznie z sobą, obejrzyć z przodu, z tyłu, czy linje ich są jednakowe, czy które biodro lub łopaska nie są wyższe lub niższe. Jeżeli się zauważy, że dany koń lubi którą z przednich nóg wciąż wystawiać przed siebie, to takiego konia jaknajdłużej przeprowadzać i obserwować, czy na nią nie kuleje; byłaby to trudna do leczenia kulawizna — tak zw. wypalenie; konia takiego kupować ostrożnie i z pewnym zastrzeżeniem.

Dalej obejrzyć kłęb, czy nie ma tu odparzenia od siódła, — trzeba pamiętać, że nieraz na kłębie po starych i poważnych odgnieceniach mało co widać i wydaje się tylko powierzchowną niby, małą dziurką, po zbadaniu zaś można odkryć bardzo wielką dziurę, przenikającą bardzo głęboko nawet w kregi; wymaga to operacji i długiego leczenia. — Takie zadawione odgniecenia (czyli odsiednienia) bywają czasami nieuleczalne, wobec czego wartość danego konia obniża się do minimum.

Handlarze tego rodzaju rany i fistuły lubią zalepiać różnymi maściami, więc radzimy bardzo starannie je obejrzyć i zmierzyć ich głębokość sondą lub trzcinką.

Przy kupnie konia nie należy zapominać o zbadaniu jego oczu. Oko u konia jest zdrowe, jeżeli jest nie zmrużone, suche, nie łzawi, nie zaczerwienione i powieki nie obrzękłe i bez fałdów; koń ze zdrowymi oczami, gdy jest wyprowadzony ze stajni, nie powinien często mrugać powiekami. Czarne i ciemne punkciki i plamki wewnątrz oka — są oznakami słabszego wzroku i ślepoty. Rogówka — powinna być zupełnie przezroczysta. Konie zapadają na tak zw. ślepotę miesięczną, to jest zapalenie całego oka, które powtarza się samo bez widocznych przyczyn mniej więcej co miesiąc i doprowadza zwykle do ślepoty.

Celem rozpoznania ślepoty należy konia wprowadzić do ciemnej stajni i trzymać przed okiem jego zapaloną świecę.

W każdym zdrowym oku dostrzeżemy tu odbicie 3 płomyków świecy: jeden większy, zanim drugi trochę mniejszy, trzeci zaś bardzo mały, położony w kierunku odwrotnym, to jest wierzchołek płomyka świecy będzie u dołu a szersza jego podstawa — u góry. U konia ślepego spostrzeżemy tu odbicie tylko jednego płomyka tj. największego — na rogówce, oba zaś inne, pochodzące od obu powierzchni soczewki, będą niewidoczne, gdyż soczewka ta stała się mętną i nie może światła odzwierciedlać.

Prócz tego należy konia, podejrzanego o ślepotę, prowadzić wolnym krokiem na jaką przeszkodę, naprzykład na drąg, trzymany poziomo przez 2 ludzi na wysokości pół metra od ziemi; jeżeli koń jest ślepy, to o niego się potknie; następnie zawiązać mu najpierw jedno a potem drugie oko i przeprowadzać przez drąg kolejno.

Bywa u koni choroba mózgowia, zwana „Koler“ polegająca na tem, że koń, taki jest apatyczny, jakby zamysłony, nie odpowiada na uklucia szpilką, pozwala sobie włożyć palec w ucho itp., lub i opierać głowę o ścianę, rozkracza wszystkie nogi, a puszczony luzem krąży jak błędny w różne strony. Należy więc konia takiego dobrze wypróbować i gdy mu się da obroku lub siana, trzyma go w pysku nie żując wcale; czasem skoczy jakby się czegoś przelakł. Choroba ta jest prawie nieuleczalna i nieraz czyni konia zupełnie niezdolnym do pracy. Handlarze mają różne sposoby w celu ukrycia koleru, a mianowicie, nakluwają onę mu szpilkami wewnątrz ucha i koronę nad kopytami, ażeby reagował przy próbowaniu; konia takiego zwykle prowadzą na sprzedaż w dnie chłodne, nieupalne, gdyż objawy choroby wtedy nie są tak wyraźne; oprócz tego dają mu na przeczyszczenie i puszczają krew, lecz nie z szyji, co byłoby widocznym, tylko z pod spodu ogona. Wszystko więc należy u konia dobrze zbadać. Dók. nast.

Parę uwag dla wyjaśnienia.

„Przed tygodniem w sprawozdaniu z wykładu mojego o szkodnikach drzew owocowych w ustępie „zatytułowanym“ „Uchwalone rezolucje“ powiedziano: „Należałoby wreszcie położyć kres zwyczajowi pędzlowania drzew wapnem rozpuszczonym. Od przeszło wieku rozpowszechniony jest ten zwyczaj u nas; do tego dochodzi iż przed namazaniem drzew wapnem, zdziera się kora. W powiecie Pszczyńskim stosuje się tę metodę nawet przy drzewach ulicznych, gdzie zdziera się kora aż do zdrowego drzewa, co przyczynia się do zmieszkalenia ogólnego wyglądu drzewostanu“.

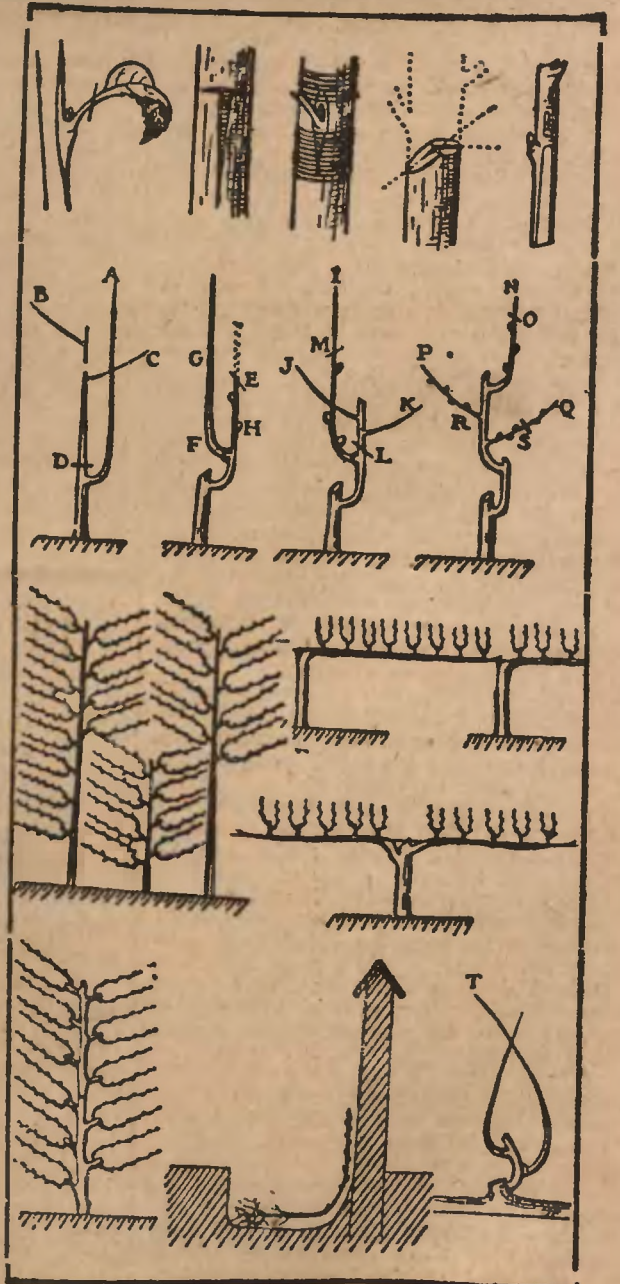
Otóż muszę wyjaśnić, że ani ja, ani nikt z obecnych nie występował przeciwko białeniu drzew owocowych wapnem wogóle. Chodziło jedynie o to, aby zwrócić uwagę sadownikom na szkodliwość powlekania drzew bardzo grubą warstwą gęstego wapna. Raczej należy używać do tego celu mleka wapiennego, którem drzewa należy ystarannie opryskiwać. Polecano również używanie cieczy bordoskiej, która niszczy nie tylko roślinne pasożyty, ale także zabija szkodniki ze świata zwierzęcego. Ponieważ jednak zarówno przyrzadzenie, jak i używanie cieczy bordoskiej, zresztą dość drogie, nie każdemu jest dostępne, przeto łatwiej stosować mleko wapienne.

Co do zdzierania „kory aż do zdrowego drzewa“, nie można się dziwić, że słuchacze-sadownicy byli temu zgorzeleni. Nawet laik bowiem wie, że tego rodzaju operacja jest dla drzewa bezwzględnie zgnębna i przed nią należy sadowników jaknajenergiczniej przestrzec.

W końcu wyjaśniam, że nazwane w sprawozdaniu „rezolucjami“ prośby, skierowane do władz, były pojmowane tylko jako prośby, a uchwalone zostały już po wyczerpaniu dyskusji, kiedy moja rola prelegenta była skończona. Muszę również zauważyć, że zwróciłem uwagę słuchaczy na to, iż nie mogą uchylać żadnych „rezolucyj“, bo wykład nie jest wiecem. Te moje uwagi zebrani przyjęli zresztą lojalnie do wiadomości.

Dr. Kazimierz Słimm.

Sadownictwo.

Tępienie szkodników drzew.

(Komunikat Śląskiej Stacji Ochrony Roślin).

Wobec zbliżającej się wiosny Śląska Stacja Ochrony Roślin zwraca uwagę sadowników na konieczność jaknajrychlejszego przystąpienia do tępienia szkodników drzew owocowych.

W szczególności należy pilnie wyszukiwać jaj prządków pierścieni, przyklejonych na cienkich gałązkach jabłoni w kształcie pierścieni. Jaja są czarniawe, wskutek czego trudno je dostrzec. Podczas przycinania koron należy pilnie zwracać uwagę na te jaja i niszczyć je natychmiast. Gąsienice prządków pierścieni są groźnymi szkodnikami, ogalającymi niektóre jabłonie doszczętnie z liści.

Obecnie należy zwrócić również jaknajstaranniejszą bacność na budzące się ze snu zimowego gniazda korbówki (mszycy) wełnistej, a spostrzeżone jaknajstaranniej niszczyć przy pomocy karbolineum lub kreoliny, które należy zmieszać z wodą w stosunku 1 na 25 i zasmarować gniazda korbówki.

Jeżeli utrzyma się przez kilka dni ciepło, należy spodziewać się rychłego wylęgu larw miodunki i jabłoniowej, która to mszyca składa w jesieni drobne podługowate, ceglastej barwy jaja na cienkich gałązkach zeszłorocznych, najliczniej w bliznach po liściach i na pączkach. Trzeba zatem pilnie baczyć, kiedy zaczną się wylęgac młode i wówczas spryskać parę razy w 3—5 dniowych odstępach drzewa roztworem 10%-wym nikotyny z dodatkiem 1/4 kg. szarego mydła na 10 litrów płynu. Zwracamy uwagę na tę mszycę, która zaczyna się rozmnażać na Śląsku coraz liczniej i zachodzi obawa w najbliższej przyszłości jej masowego

pojawienia, tem więcej, że dotychczas była prawie nie tępiąca. Podobnie ma się sprawa z miodunką grusową.

Obecnie jest najlepsza pora do tępienia tarczówki śliwowej, której larwy opuszczają właśnie zimowe kryjówki i zaczynają wędrować na zeszłoroczne przyrosty śliw węgerek. Tępić najlepiej przez opryskiwanie cieczą bordoską 2%-wą. W braku tejże można użyć mleka wapiennego z dodatkiem 2 kg. sody żrącej (kamienia mydłanego) na 100 litrów płynu. Ciecz hordoską przyrządza się następująco: 2 kg. modrego kamienia zawiązać w szmatę i zanurzyć w 50 ltrach wody w naczyniu drewnianem na 12—20 godzin, aby się całkiem rozpuścił. Równocześnie w innym naczyniu również drewnianem zlasować 2 kg. wapna palonego i rozpuścić je następnie w 50 ltrach wody. Skoro modry kamień i wapno są już całkowicie rozpuszczone, trzeba ostrożnie cienkim strumieniem zlewać roztwór modrego kamienia do roztworu wapna przy ciągłym mieszaniu. Pozostawić na kilkanaście minut w spokoju i jeśli na górze zbierze się ciecz, pięknie modrej barwy, trucizna jest dobra. Jeśliby pokazała się barwa zielonawa, trzeba dodać jeszcze trochę roztworu wapna, którego pewien nieznaczny nadmiar nic nie szkodzi. Ciecz bordoska jest skuteczna tylko świeża, dlatego nie trzeba jej nigdy przyrządzać więcej nad potrzebę.

W końcu Śląska Stacja Ochrony Roślin prosi wszystkich zainteresowanych, aby w każdym wypadku pojawienia się jakiegokolwiek choroby, czy szkodnika napastującego uprawne rośliny i drzewa, natychmiast zwracali się do nas z zawiadomieniem, lub po poradę, której udzieli się zawsze. Obecnie Stacja ma do rozporządzenia opryskiwacze i może przedsięwziąć odpowiednie zabiegi, oczywiście na koszt zgłaszającego się.

Dr. K. Słimm.

Wyborowe nasiona

warzywne, kwiatowe i polne poleca

EMIL FREEGE, Kraków

Cenniki i oferty na żądanie.

KRONIKA ŚLĄSKA

Strejk w przemyśle włókienniczym Zagłębia bielskiego.

INFORMACJE OD DYREKTORA BIELSKIEJ IZBY HANDLOWEJ P. ADAMECKIEGO.

Siostrzane miasto Bielsko-Biała i okolice żyją już od dni kilku pod wrażeniem strejku robotników włókienniczych, — przemysłu, który jest głównym motorem życia, ruchu i rozwoju miast i wiosek, w kotlinie rzeki Białki położonych. Nie dziw więc, że bezrobocie to i skutki jego stanowią treść rozmów większości mieszkańców i są przedmiotem troski i zabiegów władz powołanych. Aby dać wierny obraz sytuacji na tle strejku powstałego, postaraliśmy się o źródłowe informacje i dzięki uprzejmości, z jaką pośpieszył udzielić ich p. dr. Adamecki, dyrektor Izby Handlowo-Przemysłowej w Bielsku, jesteśmy w możności podzielenia się z Czytelnikami następującymi szczegółami:

Strejk wybuchł w piątek i nagle uogólnił się w sobotę, nie z przyczyn miejscowych, lecz raczej na komendę, wyszłą z Warszawy i Łodzi. Niespodzianka ta dotknęła sfery wytwórcze katastrofalnie, albowiem miejscowy przemysł tekstylny, pracujący przeważnie na eksport, wobec zastój strejkowego nie będzie zdolny wykonać na czas objętych przez się zobowiązań, ściągając tęsam na przemysł polski, rehabilitując się ostatnio wobec zagranicy, odjum niepunktualności. Poza to przysparzył strejk fabrykantów o ogromne straty materialne, gdyż robotnicy, zastanawiając pracę, pozostawili ogromne zapasy towarów w apreturze, w której moknąć, na czas nie wyjęte, gniją i niszczeją.

Po wybuchu strejku miejscowy inspektor pracy dr. Bartonek podjął się akcji pojednawczej i trudnej, bo obustronnie zaznaczą się brak chęci do ustępstw. Robotnicy zajęli stanowisko wy-

czekujące a pracodawcy nie okazali też chęci do przyznania podwyżki płac, powołując się na to, że niedawno podniesiono wynagrodzenie o 11 proc., a w grudniu przyznano nową zwykłą 10 proc. Płace te obecnie wynoszą dla kobiet dziennie do 2,90 zł., robotników podwórzowych do 3,50 zł. i wyżej, tkaczy zaś zarabiają w granicach 5 do 7 zł. Ponieważ norma płacy niektórych grup robotników jest wyższa, niżeli gdzieindziej, okazali pracodawcy zamiar traktowania sprawy zwykły indywidualnie a nie gremialnie, jak tego komitet strejkujących zażądał w wysokości 20 proc. poprawy.

Dziś znajduje się sprawa strejku na martwym punkcie. Akcja pojednawcza uznana potrzebą zwykłą w granicach 3 do 10 proc., lecz strejkujący wyczekują wyniku akcji strejkowej w Łodzi, której rezultat będzie dla tutejszego placu miarodajnym. Dlatego też wedle wszelkiego prawdopodobieństwa strejk miejscowych robotników nie skończy się przed upływem dni kilku.

Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili nastroj wśród strejkujących jest bardzo podniecony. Robotnicy chcą wytrwać w walce, spodziewając się, że wymuszają strejkami podwyżkę zarobków, które mimo wyżej wspomnianych informacji są jednak głodowe i nie osiagają minimum, z którego rodzina robotnicza może żyć.

Sytuacja może wyjaśni się nieco po wiecu strejkujących, który ma odbyć się w sobotę dnia 12 bm. i na którym zapadną ważne uchwały.

Posiedzenie Rady Miejskiej w Król. Hucie.

USTALENIE BUDŻETU MIASTA NA ROK 1927-28. — 20.000 ZŁ DLA DOMU LUDOWEGO. — PROTEST NIEM. FRAKCJI PRZECIW WYBOROWI II BURMISTRZA I DEMONSTRACYJNE OPUSZCZENIE SALI. — NOWE POSIEDZENIE W PONIEDZIAŁEK 14 BM.

Z niezwykłym zaciekawieniem oczekiwano środowego posiedzenia Rady Miejskiej, napięcie udzieliło się najszerzym sferom obywatelstwa, świadczył o tem liczny napływ publiczności na galerje, która długo przed rozpoczęciem posiedzenia szalenie była zapelniona. Powodem zainteresowania były wybory II burmistrza i platnego radcy miasta. Wyboru tego nie dokonano, jak już wczoraj donosiliśmy, gdyż frakcja niemiecka Rady nie chcąc w żaden sposób dopuścić do wyboru kandydatów Polaków, stanęła w opozycji, stawiając wniosek o odroczenie wyboru, wniosek ten jednak przepadł (na 50 obecnych radnych frakcja polska liczyła 26, frakcja niemiecka 24 członków) dzięki solidarnemu stanowisku wszystkich partji polskich. Wtedy radni niemieccy chcąc mimo to unicemożliwić wybór, opuścili demonstracyjnie salę posiedzeń. Dalszych uchwał wtedy Rada z powodu braku „quorum” nie mogła powziąć, wobec czego przewodniczący zwołał natychmiast nowe posiedzenie na poniedziałek, dnia 14 bm. godz. 6-tą. Posiedzenie to w myśl przepisów ordynacji miejskiej będzie prawomocne bez względu na liczbę obecnych radnych. W poniedziałek zatem według wszelkiego prawdopodobieństwa wybór zostanie dokonany.

Po otwarciu posiedzenia odczytał przewodniczący Rady p. Idzkowski uchwałę Rady Ministrów, która wyboru p. Figny na stanowisko II, burmistrza miasta nie zatwierdziła, następnie wniosek kilku obywateli miasta o zmianę nazwy ul. Gimnazjalnej na ul. Piłsudskiego — wniosek ten odesłano Magistratowi do rozpatrzenia jak również wniosek nagły radnych Witka, Kurzeli i Mazurka o 100 proc. podwyżkę wsparć dla ubogich miasta. Niemal bez żadnej dyskusji zatwierdzono jednogłośnie pierwsze jedenaście spraw porządku obrad, przygotowane przez Wydział Rady i przez Magistrat.

Dodatek do statutu Doksztalającej Szkoły Przemysłowej przyjęto, również ustalono warunki, na jakich ma nastąpić upaństwowienie Miejsk. Gimnazjum Żeńskiego. Subwencji udzielono na poparcie Wystawy Przemysłu Krawieckiego i pokrewnych zawodów w wysokości 800 zł. Na budowę Domu Ludowego w Król. Hucie 20.000 zł, dla bezrobotnych za pomogę świąteczną 30.000 zł, która rozdzielona zostanie bezrobotnym w wysokości dostosowanej do ilości dzieci w rodzinach bezrobotnych. — Na wydanie Historji m. Król. Huty uchwalono 9.000 zł. — Postanowiono zakupić grunt przy ul. Ligonja o powierzchni 2934 m. kwadr. za cenę 17.090 zł. — Uchwalono objąć gwarancję wekslową do wysokości 25.000 dolarów za Król. Hucką gazownię, Tow. Akc. w

zamian za co gmina otrzyma hipotekę na majątku gazowni.

Bez większej dyskusji przyjęto także budżet miasta na czas od 1 4. 1927 do 31 3. 1928 r., budżet w dochodzie przewiduje kwotę 6.449.358 zł. w rozchodzie zaś 6.500.393 zł. Niedobór 51.040 zł pokryje nadwyżka z I. kwartału br. — Przy omawianiu poszczególnych pozycji domagali się radni Karzela i Preissner szybkiego opróżnienia szkół przez urzędy i wojsko oraz podwyższenia wsparć dla biednych miasta. Lmni radni znowu monitorowali o szybką naprawę ulic, specjalnie za Klimzowcem, który obecnie zamierza wybudować własny kościół, ujmował się radny Grządziel. Odpowiedział na to imieniem Magistratu p. prezydent Spaltenstein, który przyznał, że conajmniej jedna czwarta wszystkich ulic miasta potrzebuje reparacji, jednak brak funduszy nie pozwala na równoczesną naprawę wszystkich ulic, w ubiegłym roku naprawiono 16. w bieżącym naprawi się znowu około 10 ulic.

10 tysięcy złotych na budowę baraku w Lublińcu

DLA EMIGRANTÓW SEZONOWYCH DO NIEMIEC.

Jak się dowiadujemy, Główny Urząd Emigracyjny przeznaczył 10.000 zł. na budowę baraków dla robotników sezonowych, udających się za pracą zarobkową do Niemiec, przez stację graniczną w Lublińcu.

Kwota ta będzie wypłaconą tow. emigracyjnemu, pozostającemu pod kierow. dr. Hlonda w Katowicach. Towarzystwo jest w trakcie, zakupna już

Walka o przyznanie zasiłków

BEZROBOTNYM OBYWATELOM POLSKIM W NIEMCZECH.
Co mówią delegaci do rokowań handlowych w Berlinie?

Jak się dowiadujemy, w dniu wczorajszym bawili w Katowicach członkowie delegacji do rokowań handlowych polsko-niemieckich w Berlinie, a to pp. Wojnarowski i dr. Horowitz, naczelnicy wydziałów w ministerstwie pracy i opiece społecznej. Na konferencji, odbytej w wydziale pracy i opieki społecznej delegacji stwierdzili, że rokowania z Niemcami postępują naprzód co do przyznania obywatelom polskim na obszarze całego państwa niemieckiego zasiłków na bezrobocie. Sprawa jednak rozstrzygnie się pozytywnie dopiero w końcu kwietnia lub na początku maja, gdyż jak narazie, otrzymują zasiłki tylko osoby, które mają karty cyrkulacyjne w rejencji Opolskiej, a to wskutek rozporządzenia niemieckiego min. pracy i opieki społecznej dr. Braunsa.

Niemcy stali dotychczas na stanowisku nieuznawania ustawodawstwa polskiego o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia za równoznaczne ze swem ustawodawstwem. Sprawa ta ciągnie się od 2 lat u prez. Calondera w Komisji Mieszanej. Rząd polski parokrotnie już udowodnił, że nasze ustawodawstwo jest tak samo korzystne dla bezrobotnych jak ustawodawstwo niemieckie. Obecnie — jak się dowiadujemy — Niemcy przychylają się do tej opinii i są zgodni co do punktu, iż ustawodawstwo polskie jest równoznaczne z ustawodawstwem niemieckim i wskutek tego obydwie strony rozpoczynają starania u Calondera, aby sprawę powstałego na tem tle zatargu wycofać. Wobec tego nie będzie wydane orzeczenie ze strony p. Calondera.

Powszechne wykłady Uniwersytetu Jagiellońskiego na Śląsku.

Staraniem Towarzystwa Czytelni Ludowych odbędzie się na Śląsku następujące wykłady:

I. „Od czego zależy mocarstwowe stanowisko Polski” wygłosi p. prof. Stefan Górka:

a) w Katowicach w sobotę dnia 12 bm. o godz. 8 wiecz. w auli gimnazjum państwowego (ul. Mickiewicza 13);

b) w Wielkich Hajdukach w niedzielę dnia 13 bm. o godz. 4 po poł. w sali Katolickiego Domu Związkowego (ul. Kościelna 6);

c) w Mysłowicach w niedzielę, dnia 13 bm. o godz. 7 wieczorem w auli Seminarjum Nauczycielskiego Męskiego (ul. Seminarjalna 6).

II. „Fryderyk II a Polska w oświetleniu historiografji niemieckiej” wygłosi p. prof. Stanisław Piwko:

a) w Król. Hucie w sobotę dnia 12 bm. o godz. 8 wieczorem w auli gimnazjum żeńskiego (plac Kopernika);

b) w Świętochłowicach w niedzielę, dnia 13 bm. o godz. 6 wieczorem w ćwiczeniach gmnastycznej (ul. Wodna 6).

III. „Wielcy polscy malarze” wygłosi p. prof. Franciszek Jańczyk:

a) w Siemianowicach w sobotę, dnia 12 bm. o godz. 8 wieczorem w sali przy probostwie;

b) w Szarleju w niedzielę, dnia 13 bm. o godz. 4 po południu w szkole II (ulica Gimnazjalna);

b) w Rudzie w niedzielę, dnia 13 bm. o godz. 7 wieczorem w sali Towarzystwa Czytelni Ludowych (ul. Jasna).

Wykłady pp. prof. Piwki i Jańczyka ilustrowane będą obrazami świetlnymi.

Nowe tanie kredyty

DLA RZEMIOSŁA POLSKIEGO

Zarząd Związku Pol. Rzemieślników i Przemysłowców otrzymał pismo z P. K. O. z Warszawy, w którym odpowiada dyrekcja P. K. O. przychylnie na memoriał Związku w sprawie tanich kredytów dla rzemieślników polskich na Śląsku.

Kredyt będzie udzielany w ten sposób, że Kasy Oszczędności lub Śląskie Spółdzielnie Kredytowe zwróca się do PKO przy równoczesnym wskazaniu gwarancji swej centralnej instytucji ewentualnie samorządu. Zaznaczyć wypada, że chodzi tu jedynie o stronę formalną, albowiem kredyt zostanie udzielony w najbliższych już dniach.

Widać z powyższego, że Zarząd Związku Polsk. Rzem. i Przem. otacza należytą opieką drobne rzemiosło na Śląsku, które dzięki energicznej pracy Zarządu Zw. będzie mogło korzystać z tanich kredytów, bowiem jak się dowiadujemy, stopa procentowa tych kredytów wynosić będzie najprawdopodobniej od 2 proc. do 5 procent.

KURS DLA PALACZY KOTŁOWYCH.

organizowany przez Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach rozpocznie się 15 bm. o 6 wiecz. w państwowym Gimnazjum w Katowicach przy ul. Mickiewicza-Kandydaci, którzy się na kurs zgłosili i zostali przyjęci, winni się w tym dniu zgłosić w budynku gimnazjum. Dalsze zgłoszenia na kurs palaczy przyjmuje biuro Instytutu w Katowicach, ul. Teatralna 4, telefon Nr. 837. Warunkiem przyjęcia na kurs jest conajmniej dwuletnia praktyka w kotłowni. Dalsze kursy będą otwierane w miarę zgłoszenia się conajmniej 10 kandydatów.

Równocześnie przyjmuje się zgłoszenia na kurs maszynistów, który rozpocznie się w kwietniu i kurs dozorców urządzeń elektrycznych, rozpoczynający się w maju. Na kursach tych udziałem będą nauki przedewszystkiem inżynierowie Stowarzyszenia Dozoru Kotłów Parowych w Katowicach. O ile na kursy zgłosi się z jednej miejscowości conajmniej 10 kandydatów, będą kursy te urządzone w miejscu ich zamieszkania.

NOWA RADA GMINNA W BYTKOWIE.

W niedzielę ub. o godz. 5 po poł. została wprowadzona przez naczelnika gminy p. Wadowskiego nowa Rada Gminna. Na ławników zostali wybrani: p. Adolf Matysik, górnik z Ch. D. i p. Piotr Szwajnoch, górnik z PPS. Nowej radzie — Szczęść Boże! Starej ustępującej radzie złożono podziękowanie za jej zabieg około gospodarkę gminnej. Znikły cuchnące rowy, urządzono kanalizację, mamy własny dom gminny, drogi są w porządku, wybudowano nową kapliczkę na końcu ul. Michałkowskiej!

Kawiarnia Warszawska
w Szarleju.

Jak się dowiadujemy, komisja socjalna Sejmu Śląskiego, postanowiła na swem ostatnim posiedzeniu kontynuować w dalszym ciągu debaty nad śląskim projektem ubezpieczenia pracowników umysłowych, pomimo, że komisja prawnicza postanowiła sprawę powyższą odroczyć do

15 kwietnia br. Wskutek tego zbierze się dn. 14 bm. subkomisja socjalna, która ma uzupełnić projekt śląski pewnymi poprawkami, zaś 18 bm. odbędzie się posiedzenie komisji socjalnej, która w trzecim czytaniu przyjmie projekt i skieruje go na plenum Sejmu.

Z Katowic i okolicy.

Plątek
11
marca
1927

Dziś: św. Konstantyna.
Jutro: św. Grzegorza.
Wschód słońca: g. 6 m. 23.
Zachód: g. 5 m. 55.
Długość dnia: g. 11 m. 32.

NABOŻEŃSTWA DZISIAJ

w kościele N. M. P. w Katowicach.
Godz. 6 rano msza św. za duszę Pawła i Elżbiety Kuchów.

Godz. 6½ rano msza św. żałobna za rodzinę Ciupków.
Godz. 7 rano msza św. za duszę Kaspra Gwoździak.

NABOŻEŃSTWO JUTRO.

Godz. 6 rano msza św. o zdrowie.
Godz. 7 rano msza św. za duszę Kaspra Müllera.
Godzina 7½ rano msza św. do św. Antoniego.

NABOŻEŃSTWA DZISIAJ

w kościele katedralnym św. Piotra i Pawła.
Godz. 6 rano msza św. za duszę Anny i Kazimierza Szwabiaków.

Godz. 6½ rano msza św. za duszę Bernarda Filipczyka i Annę Filipczyk.
Godz. 7 rano cicha msza św. na intencje fundatorów.

Godz. 7½ rano msza św. za duszę Zofii Strzepak.

NABOŻEŃSTWO JUTRO.

Godz. 6 rano msza św. do Opatrzności Boskiej za rodzinę Stanek.
Godz. 6½ rano msza św. za duszę Jana i Elżbiety Suchanek.

Godz. 7 rano msza św. za duszę Ryszarda Eichwałda.
Godz. 7½ rano msza św. do Matki Boskiej Nieustającej pomocy za rodzinę Knapik.

DLACZEGO ODROZCZONO TRZECIE CZYTANIE USTAWY OSADNICZEJ w Sejmie Śląskim?

Na onegdajszym posiedzeniu Sejmu, jak już donosiliśmy, zostało trzecie czytanie ustawy o przystąpieniu skarbu śląskiego do Przedsiębiorstwa Osadniczego odłożone do posiedzenia śródogodowego. Sama sprawa na tem nie ucierpi, gdyż odroczenie to jest nieznaczne i ściśle ograniczone czasowo. Za odroczeniem wypowiedział się Klub Ch. D., który w lojalności dla swego członka dr. Rakowskiego słuszenie chciał mu dać sposobność odpowiedzieć na nieuzasadnione ataki ze strony posła Biniszkiwicza. Odpowiedź tę da poseł Rakowski na posiedzeniu we środę przy okazji trzeciego czytania ustawy.

„Wieczór Fredry” w Teatrze Polskim.

Dnia 22 bm. odbędzie się w Teatrze Polskim „Wieczór Fredry”, na który złożą się: odczyt znanego pisarza Kornelia Makuszyńskiego p. t.: „O śmiechu pana a Fredry” i świetna komedia żołnierska „Damy i Husary” w wykonaniu najwybitniejszych gwiazd sceny polskiej z mistrzem Frenklem na czele.

Memoriał Związku właścicieli nieruchomości.

Związek właścicieli nieruchomości wojew. śl. wystosował do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej memoriał, w którym domaga się pomocy finansowej dla właścicieli domów, dla których komorne jest jedynym źródłem dochodu, w przypadkach, gdy lokatorami są bezrobotni, którzy komornego płacić nie mogą.

Ostatnia posługa.

9 bm. o godz. 3 i pół po poł. liczny orszak krewnych, przyjaciół i urzędników Dyrekcji Kolei w Katowicach odprowadził na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki ś. p. Małgorzaty Niczpanowej, żony kierownika działu w Wydz. Eksploatacyjnym Dyrekcji Kolei, zmarłej po kilku miesięcznej chorobie. Kondukt żałobny do katedry prowadził ks. prof. Walenta, poprzedzony orkiestrą kolejową i delegacjami związków kolejowych ze sztandarami. Chór Stowarzyszenia Kolejarzy odśpiewał pieśni żałobne w domu, w kościele i na cmentarzu. Po odśpiewaniu egzekwii żałobnych w katedrze kondukt pogrzebowy podążył na cmentarz przy ul. Sienkiewicza, gdzie po odegraniu marsza żałobnego zwłoki złożono do grobu, na którym ułożono kilka ozdobnych wieńców od rodziny i urzędników Dyrekcji. (1)

Zjazd gazowników i wodociągowców polskich.

Od 10 do 12 maja br. odbędzie się w Toruniu IX Zjazd Gazowników i Wodociągowców Polskich. Zgłoszenia na odczyty należy nadsyłać pod adresem Zrzeszenia w Warszawie, ul. Kredytowa 3, najpóźniej do dnia 15 kwietnia br.

Nowe modystki.

Wczoraj przed komisją egzaminacyjną Śl. Izby Rzemieślniczej, której przewodniczył pos. Sobota, zdały egzamin cukierniczy na modystki pp.: Maria Kuczkowska, Gertruda Zemla, Dorotea Borszcz-Hildegarda Muszala i Erna Tichauerówna.

Wewnętrzna przebudowa hallu dworcowego w Katowicach.

Wczoraj rozpoczęto przebudowę wejść na perony dworca katowickiego. Przebudowa ma na celu rozdzielenie wejść na peron IV i na perony I, II i III. Da się to osiągnąć przez cofnięcie o kilka metrów budek kontrolerskich, co właśnie obecnie jest w toku.

Przebudowa ta będzie dużym udogodnieniem w ruchu pasażerskim na dworcu katowickim. (m)

Zebrań pracowników pocztowych.

Ostatnio odbyło się „Pod Strzechą Górniczą” w Katowicach miesięczne zebranie pierwszego koła katowickiego Związku pracowników pocztowych.

Po zagajeniu i odczytaniu porządku dziennego zdał prezes koła p. Dreja sprawozdanie z ostatniego posiedzenia plenarnego Zarządów kół miejscowych i Zarządu Okręgowego, przyczem wykazał między innymi konieczność najszybszego przeprowadzenia weryfikacji, na którą pracownicy pocztowi czekają z niecierpliwością od półtora roku.

Następnie przemawiał prezes okręgu p. Machewicz, który omówił sprawę organizacyjną.

Po ożywionej dyskusji uchwalili zebrani wybrać delegację, która w Warszawie w miarodajnych kolach postarała się o uruchomienie na Śląsku bezpłatnego kursu dla tych urzędników b. działaczy plebiscytowych, którzy nie zdali jeszcze przewidzianych egzaminów.

Zjazd Delegatów Związku Śląskich Kół Śpiewających.

W niedzielę dnia 13 bm. odbędzie się w Katowicach w wielkiej sali Domu Związkowego przy kościele N. M. P. XI roczny zjazd delegatów Zw. Śl. Kół Śpiew. Zjazd rozpoczyna się nabożeństwem o godz. 10-tej w kościele P. M. Zagajenie nastąpi o godz. 11,45 min. Wszystkie Koła śląskie, należące do Związku, uprasza się o wysłanie delegatów, zaopatrzonych w legitymacje. Nadto zarząd zaprasza przedstawicieli pokrewnych organizacji i gości.

Zebranie gospodyń wiejskich w Michałkowicach

odbyło się 7 bm. Referat wygłosiła p. T. Panińska z Katowic i p. J. Guzowa. Poruszono głównie sprawę warzyw i hodowli bydła mlecznego. (p.)

Z „Sokoła” myślowickiego.

„Sokół” myślowicki pracuje cicho, a pożytecznie na niwie wychowania fizycznego i kultur narodowej.

Przed kilkoma miesiącami można było podziwiać wspaniałe popisy „sokółów” i „sokolic” myślowickich. Popisy te, obejmujące ćwiczenia od najprostszyc, aż do akrobatyki, wzbudziły szczerą podziw i uznanie.

Ubiegłej niedzieli „Sokół” myślowicki urządził przedstawienie amatorskie „Skalmierzanek czyli koników zwerzyńskich”. W przedstawieniu wzięło „dużo” pracy, dzięki czemu widowisko wypadło bardzo udanie. Szkoda wielka, że tak piękne przedstawienie nie wzbudziło większego zainteresowania i że z sali wiała pustka.

Szkoda byłoby pracy nad przedstawieniem i dlatego dobrze byłoby powtórzyć je przy najbliższej sposobności. (m)

Uporządkowanie dostępu do dworca w Mysłowicach.

Kilkakrotnie pisaliśmy o fatalnym dojeździe do dworca kolejowego w Mysłowicach, które w razie stopy stawało się wprost nie do przebycia. Obecnie na obszarze dojeźdu kładziony jest szeroki chodnik, który usunie tę niedogodność radykalnie. (m)

Przychodnia przeciwgruźlicza P. C. K. w Mysłowicach.

Od dnia 1 kwietnia rb. będzie otwarta w Mysłowicach przychodnia przeciwgruźlicza w dwóch ubikacjach, domu magistrackiego przy ul. Modrzejskiej.

Magistrat myślowicki, a Towarzystwo opieki nad więźniami.

Na ostatnim posiedzeniu Magistratu myślowickiego uchwalono przystąpić do Towarzystwa opieki nad więźniami.

Uchwalono przeznaczyć na cele towarzystwa jednorazowo 100 zł. (m)

Ostrzeżenie dla emigrantów.

Koło Śląskie polsk. towarzystwa opieki nad emigrantami przestrzega emigrantów do Niemiec przed niezwracaniem uwagi na formalną stronę kontraktów, umów i t. p. aktów zawieranych bezpośrednio z pracodawcami. Kwestje emigracyjne do Niemiec są uregulowane umową polsko-niemiecką z 1926 roku, w myśl której państwowe urzędy pośrednictwa pracy są powołane do załatwiania wszystkich kwestji, związanych z emigracją.

Pominięcie Urzędów, lub przedostawanie przez t. zw. zieloną granicę pozbawia emigranta możliwości korzystania z opieki urzędowej przed ewentualnym wżyskiem moralnym i materialnym. We wszelkich sprawach emigracyjnych należy zwracać się do Państwowych urzędów pośrednictwa pracy, lub do Towarzystwa emigracyjnego w Warszawie. (m)

Z Król. Huty.

! Przedstawienia amatorskie w Król. Hucie.

Koło T-wa Przyjaciół Teatru Polskiego w Król. Hucie uprasza wszystkich pp. nauczycieli, inżynierów tak panów jak i panie, którzy pracowali w Kółkach amatorskich, o wstępowanie do Sekcji przedstawień amatorskich przy Kole T-wa Przyjaciół Teatru Polskiego w Król. Hucie.

Zgłoszenia ustne lub pisemne przyjmuje Sekretariat Koła Tow. Przyj. w Król. Hucie przy ulicy Moniuszki 1, lub prof. Witold Bobiński w Król. Hucie Miejskie Gimnazjum Handlowe ul. Gmnazjalna.

! Nowi absolwenci-mechanicy w Król. Hucie.

Ukończyli wiecz. kursy mechaniczne Szkoły Hutniczej w Król. Hucie następujący uczniowie: Galbas Paweł, Grymel Ignacy, Jeromiczek Alojzy, Kotulla Edmund, Kneifel Eryk, Krause Ernest, Markowski Władysław, Michalik Jan; Niczpan Wiktor; Oszek Bernard; Wybraniec Roman; Zajac Leopold.

! Zebranie podoficerów rez. w Król. Hucie.

Dnia 8 bm. odbyło się w hotelu „Polskim” w Król. Hucie zebranie koła miejscowego Związku Podoficerów Rez., na które prócz 60 członków i 15 gości przybyli przedstawiciele Zarządu Związku p. Wielgosz i Kowalski.

Zebranie zagał prezes p. Stasiak poczem po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania, zabrał głos p. Kowalski przedstawiając w treściowych słowach wniosły idee związku.

W dalszym ciągu obrad odczytał skarbnik sprawozdanie kasowe z urzędzonej onegdaj zabawy. W wolnych głosach przemówił p. Wielgosz, którego przemówienie zebrani przyjęli hucznie okłaskami.

Następnie zabierało głos jeszcze kilku członków prosząc o wyjaśnienie co do istniejącego odłamu Związku podof. rez. na Śląsku. Wyczerpujące w tej sprawie wyjaśnienie dał przedstawiciel p. Wielgosz a następnie odczytał p. Kowalski treść pisma M. S. Wojsk., które stwierdza, że Związek Podoficerów Rezerwy Ziem Zachodnich jest zatwierdzony jako organizacja przysposobienia wojskowego.

Po wyczerpaniu porządku obrad apelował do zebranych raz jeszcze prezes p. Stasiak, aby licznie przybywali w przyszłości na zebrania. (Uczestnik.)

! Sprzeniewierzenie.

Podróżujący Tw. M. zgłosił w listopadzie ub. r. policji w Lipinach, że został napadnięty przez nieznaną sprawców, którzy mu zrabowali kwotę około 2.000 zł, własność firmy „Hermes”. — Przeprowadzone przez Ekspozyturę Śledczą w Król. Hucie dochodzenia jednak wykazały, że Tw. M. pieniądze przetrzonił, a dla upozorowania sfingował napad.

! Informacyjne Zebranie Obozu Wielkiej Polski

z wykładami na temat „Geneza i cele Obozu Wielkiej Polski”, które wygłoszą pp. prof. Dr. Wł. Folkierski i prof. T. Bielecki z Krakowa, odbędzie się w sobotę, 12 bm. o 8-mej wiecz. w sali Kat. Domu Związkowego w Król. Hucie, ul. Wolności.

! Dar na biedne dzieci.

Ofiarowany przez Komitet zabawy, oddchem. Państwowej Fabryki Związków Azotowych w Chorzowie, dar, dla biednych dzieci w Królewskiej Hucie w wysokości zł 62 jest do dyspozycji Komitetu Opieki w oddziale „Polonii” w Król. Hucie.

! Zaginęli.

Neuman Gertruda, lat 12, zam. w Świętochłowicach, ul. Kolejowa 23 oddaliła się dnia 7 marca br. z domu rodzicielskiego i dotąd nie wróciła. — Również dziewięcioletni Henryk Stoł, zam. w Król. Hucie, ul. Mickiewicza 18 zaginał bez wieści.

Wiadomości o zaginionych należy zgłaszać w Ekspozyturze Urzędu Śledczego w Król. Hucie, ratusz, pok. 6-ty.

Z Świętochłowick.

(—) Czynn godny naśladowania.

Fryzjer Jan Caliński w Wielkich Hajdukach przy ulicy Krakowskiej 11-a od dłuższego czasu goli bezpłatnie bezrobotnych. Podobny czyn zasługuje na naśladowanie i pochwałę. (sz.)

(—) Konferencja Zespołu Towarzystw Polskich w W. Hajdukach.

W niedzielę bież. o 19-ej odbędzie się staraniem Zarządu Zespołu wspólna konferencja przedstawicieli wszystkich Zarządów T-stw Polskich. Na porządek obrad bardzo ważne sprawy, jak zajęcie stanowiska co do uroczystości rocznicy plebiscytowej, jak uroczystości Świeta 3-go maja. (sz.)

(—) Echa katastrofy na linji Szarlej—Plekary.

Przed Izba karna Sądu Okręgowego w Tarn. Górach odbyła się rozprawa o nieszczęście kolejowe na linji Szarlej—Plekary w dniu 13 października 1926. Na ławie oskarżonych zasiadli: zwrotniczy Teofil Gruszka, st. asystent i dyż. ruchu Wincenty Łakomy, kierownik parowozu Józef Janoszka, kier. pociągu Jan Palka, i Franciszek Stachoń, maszynista.

Teofila Gruszkę, zwrotniczego sąd skazał na 2 miesiące więzienia, zaliczając mu areszt śledczy, dyż. ruchu Łakomego Wincentego skazano na 200 zł. grzywny. Maszynistów i in. uwolniono. (sz.)

Z Pszczyńskiego.

! Przedstawienie amatorskie w Koblorz. Piszą do nas z Kobióra, świadczący o harmonijnej współpracy w tej miejscowości obywatelstwa z nauczycielstwem:

„Tutejsza Kongregacja Marjańska urządziła przedstawienie teatralne. Odegrano: „Pasterkę z Lourdes”, „Biuro stręczeni” i „Pokuse”. Wieczorek urozmaiciło nadto hojnie tu. tow. śpiewu „Harmonia” swoim pięknym śpiewem, oraz liczne deklamacje. Sala była tak przepelniona, że nie przypominamy sobie, żeby kiedyś w Koblorz przybyło tyle gości na przedstawienie; parafianie ze swoim proboszczem ks. Drewnickim spędziły miły wieczór, prawie rodzinny, co podkreślono w przemówieniach dziękczynnych. Urządzeniem wieczoru i przedstawienia zajęli się nasi nauczyciele ze starej szkoły — inaczej z młodej szkoły, jak ks. proboszcz w przemówieniu zaznaczył, p. nauczycielka Krzyżowska i p. Pajak. Nie szczędzili oni czasu ni pracy a poświęcali godzinę pozaszkolne ćwiczeniom w śpiewie teatralnym do późnej nocy. Za ich pracę sami odwdziżyć się im nie potrafimy i dlatego tutejsza Kongregacja Marjańska z wdzięczności dała za pracowników naszych na Mszę świętą, żeby im Bóg błogosławił na zdrowiu i w dal-

Z Zagł. Dąbr.

—oOo—

WŁAMANIE DO BANKU KUPIECKIEGO.

Złodzieje rozprull dwie kasy i zabrali 2.361 zł.

Onegdajszej nocy jacyś niewykryci sprawcy dokonali włamania do Banku Kupieckiego w Sosnowcu przy ulicy Targowej 10, w domu Warmana. Złodzieje przebili otwór w murze i w ten sposób dostali się do pokoju, w którym znajdowały się dwie kasy ogniotrwałe, jedna większa, druga mniejsza.

Włamywacze zabrali się natychmiast do roboty. rozprull mniejszą kasę i zabrali z niej 2361 złotych, a z drugiej kasy nic nie zabrali, gdyż trzeba trafia, iż kasjer Banku Kupieckiego zabrał wszystką gotówkę do domu.

Włamanie do Banku wywołało wielkie zdziwienie w Sosnowcu, tembardziej, iż dzielnica, w której znajdował się Bank, jest nawet w nocy pilnie strzeżona przez posterunki policyjne.

szel pracy. Z takim nauczycielstwem nie bomo się przyszości!

! Konferencja nauczycielska w Murckach.

Ostatnio odbyła się konferencja nauczycielska rejonu tyskiego w Murckach. Po części praktyczno-naukowej, zwidzili uczestnicy konferencji kopalnię w Murckach. Szczegółowo oglądano urządzenia i pracę podziemną. Sposób wydobycia czarnego diamentu, potrzebne do tego narzędzia i maszyny demonstrowano na miejscu pracy, co szczególnie zainteresowało zwiedzających. Organizatorzy tej wycieczki, a szczególnie pp.: inż. Suchy, nadsztygar Schürer, sztygar Gołosz i Grützner nie szczędzili trudu, by pokazać dokładnie kopalnię z podziemną warsztatami, za co należą im się serdeczne podziękowanie. W końcu złożyło nauczycielstwo pewną sumę pieniędzy na rzecz sierot po zabitych górnikach.

! Wlec oświatowy w Mikołowie.

W niedzielę ub. Komitet Tow. Czyt. Lud. urządził w Mikołowie wiec oświatowy, na którym prof. gimn. p. Kotyba z Król. Huty wygłosił wykład na temat „Matka Boska, Królowa Korony Polskiej”. Udział na powyższym wiecu był bardzo liczny. T. C. L. urządzić będzie podobne wykłady w każdą niedzielę po południu (po drodze krzyżowej) na sali p. Hupki.

Następny wiec oświatowy odbędzie się w niedzielę dnia 13 bm. Prelegent p. Konstany Prus z Mikołowa.

Z Rybnickiego.

(X) Z Posiedzenia Rady Gminnej w Pszowie.

Dnia 5 bm. odbyło się w Pszowie posiedzenie Rady Gminnej. Po 45 min., spóźnieniu z powodu nieprzybycia części radnych na czas, zagał posiedzenie naczelnik gminy p. Rzożdeczko. Porządek obrad obejmował 6 punktów: 1) — Wprowadzenie do urzędu dwóch ławników nowozatwierdzonych, 2) — Złożenie rachunków gminnych z roku 1926, 3) — Wybrano na rewizorów kasy gminnej pp.: Resia Konst., Glenca Fr. i Szymka, 4) — Uchwalenie budżetu gminnego na rok 1927/28, który wykazuje w dochodach 27088,65 zł., podczas gdy w roku 1925 wynosił w dochodach 44535,21 zł. i w rozchodzie 47271 zł., przeto w r. b. będzie się gmina kontentować kwotą mniejszą o 17446,56 zł., 5) — Uchwalono żadaną kwotę p. Pieczkowi za czyszczenie sikawek ogniowych, 6) — Uchwalono na budowę katedry 200 zł., na LOPP. 100 zł., na Ligę morską 100 zł.

Pan Szymik zażądał, żeby wybrano komisję, która będzie sprawiedliwie rozdzielała poszczególne darowizny; wybrano do tej komisji pp.: Szymika, Sprysza i Glenca, Naczelnik gminy wyjaśnił, że przeszłoroczny jednorazowy podatek komunalny 40 proc. od podatku przemysłowego w br. nie istnieje, i jedynie ci płatnicy, którzy go jeszcze nie uiścili, o ile ich reklamacje do wydziału powiatowego nie uwolnia od tego, będą zmuszeni ten podatek zapłacić. (St. T.)

(X) Targ na bydło i konie w Żorach.

odbędzie się we środę, dnia 16-go bm.

— Szkoła gospodarstwa domowego w Knurowie.

W Knurowie dokonana zostanie przybudowa szkoły gospodarstwa domowego do szkoły I. W tym celu zażadano od 5 przedsiębiorców złożenia ofert według doręczonego im ślepego kosztorysu, z których to przedsiębiorstw wpłynęły na wyznaczony termin tylko 4 oferty.

Otwarcia zapieczętowanych ofert dokonał kierownik Wojewódzkiego Wydziału Budowlanego p. Czempas w obecności naczelnika gminy i okręgu p. Słoniny oraz oferentów p. J. Dzieżoka z Knurowa i p. M. Burzika z Król. Huty w dniu 5 bm.

Komisja budowlana na swem posiedzeniu 7 bm. oddała roboty p. J. Dzieżokowi z Knurowa, za sumę 29.697 zł. Prace już rozpoczęto.

Z Cieszyńskiego

(:) Nowa stacja turystyczna.

Klub sportów zimowych Bielsko—Biała wydzierzał i urządził nową stację turystyczną, składającą się z 4 gościnnymi pokojami w ewangelickiej szkole w Salmopolu. — Schronisko to położone na wysokości 780 m., będzie wyborynym punktem oparcia i wyjścia dla wycieczek w głębie masywu Klimczoka i Skrzycznego, jakoteż przejścia ku Wiśle, Baraniej górze i t. p. Dla ćwiczeń na nartach nadają się znakomicie otaczające szkołę stoki i pochylności. Schronisko dostępnym jest dla wszystkich po uprzednim zgłoszeniu się w Zarządzie klubu: Bielsko, ul. Wzgórze 14, lub też na miejscu wprost u gospodarza schroniska. (v-x)

Wiadomości z Krakowa.

Fabryka podrabianych dokumentów.
(tel. w) W związku ze śledztwem w sprawie sprzeniewierzenia 130.000 zł. na szkole kwestury Uniwersytetu Jagiellońskiego przez kwestora Ziemiańskiego urzędniczkę Nawrocką oraz ślusarza Zapłora z Wieliczki wyszły na jaw sensacyjne szczegóły. Otóż okazuje się, że Ziemiański sfałszował 8 indeksów, a pozatem szereg indeksów przerobił na swoje nazwisko. Znalezione również szereg świadectw dojrzałości, z których Ziemiański wywabiał imiona i nazwiska właścicieli, pozostawiając tylko podpisy. W mieszkaniu Ziemiańskiego znaleziono środki chemiczne, służące do wywabiania pisma. Właźce w dalszym ciągu prowadzą energiczne śledztwo.

Podzłokowanie.
(tel. w) Ogólne zebranie profesorów Akademii Górniczej w Krakowie uchwaliło wyrazić Rybnickiemu Gwarectwu oraz jego naczelnemu dyrektorowi p. Wachsmannowi gorące podziękowanie za zaofiarowaną Akademii turbo-pradnice. Należy zaznaczyć, że dar ten pochodzi z ołtarz górnośląskich przemysłów górniczo-hutniczych, których prezensem jest inż. Williger.

Program radiowy

na piątek 11 marca br.
Warszawa, fala 1111 m.
15.00—15.25 Komunikaty: gospodarczy i meteorologiczny. 16.30—16.45 Komunikat harcerski. 16.45—17.10 Odczyt p. t. „Młyny, wiatraki i koła wodne w starożytności” — wygłosi inż. Eugeniusz Porebski. 17.10—17.35 Odczyt p. t. „Termity” — wygłosi prof. Adam Czartkowski. 17.40 Koncert popołudniowy. Wykonawcy: Kwartet Snieckowskiego (2 oboje, róg angielski i fagot), p. Helena Zboińska-Ruszkowska, art. opery Warszawskiej (śpiew). Część I-a. 1. Fryd. Haendel: Senota A-dur: I. Adagio, II. Allegro, III. Larghetto, IV. Allegro, V. Gawot — wykona kwartet. 2. a) Haendel: Aria z op. „Rinaldo”, b) Haendel: Aria narzeczony z opery „Uroczystość Aleksandra”, c) Gluck: Aria z op.: „Alceste”, d) Gluck: „O del mio dolce ardor” — odśpiewa p. H. Zboińska-Ruszkowska. Część II-a. 3. J. S. Bach: 3 fugi: 1) g-moll (organowa), 2) D-dur, 3) g-moll — wykona kwartet. 18.40—19.00 Rozmaitości, wypowie p. Lawiński. 19.00—19.25 Odczyt p. t. „Boks u nas i zagranicą” — wygłosi red. Wiktor Junosza-Dąbrowski. 19.30—19.45 Komunikat rolniczy. 19.45—20.15 Przerwa. Przepuszczalnie komunikaty. 20.15 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii Warszawskiej. Sygnał czasu. — Komunikaty prasowe.
Gdańsk, 272,7 m.
11.00 Dzwony z kościoła św. Katarzyny. 11.30—12.30 Muzyka gramofonowa. Biul. meteorologiczny. Ostatnie wiadomości z Gdańska i Polski. 12.55 Sygn. czasu z Nauca. 16.00 Re-transmisja z Królewca.
Wrocław, 322,6 m.
16.30—18.00 Koncert popołudniowy. 20.25 Koncert popularny.
Praga 348,9 m.
11.00 Koncert. 12.15 Koncert. 16.15 Koncert. 20.08 Koncert.
Brno, 441,2 m.
13.15 Muzyka. 19.00 Koncert. Komunikaty.
Berlin, 483,9 m.
od godz. 20.30 1300 m.
16.30—18.00 Koncert popołudniowy. 22.30—24.30 Muzyka taneczna.
Wiedeń, 517,2 m.
11.00 Koncert przedpołudniowy. 16.15 Koncert popołudniowy. 20.05 Muzyka balowa w starym i nowym Wiedniu.
Monachium, 535,7 m.
16.00 Orkiestra Franz Wagner z Hotelu Bayerischer Hof. 20.00 Popularny koncert symfoniczny.

Teatr i Estrada.

△ Gościnnie występ Ewy Turskiej-Bandrowskiej w „Rigoletto”.
Znakomita śpiewaczka Ewa Turska-Bandrowska, która występem swym w „Lakmé” zdobyła ogólne uznanie publiczności katowickiej, wystąpi jeden raz w niedzielę, dnia 13 bm. w operze „Rigoletto”. Bilety należy wcześniej zamawiać telefoniem Nr. 2443.
△ Repertuar teatru polskiego w Katowicach.
Piątek: po poł. o godz. 3 m. 30 „Kopciuszek”.
Wiecz. niema przedstawienia.
Sobota: „Niziny” (premiera).
Niedziela: po poł. „Księżniczka Ilca”.
Wiecz. „Rigoletto” z p. Ewą Bandrowską w roli Gildy.
△ „Wieczór baletowy” w Król. Hucie.
W piątek w Król. Hucie teatr katowicki daje „Wieczór baletowy”.
△ „Pociąg — widmo” w Pszczynie.
W sobotę zespół dramatyczny teatru naszego daje w Pszczynie sensacyjną sztukę „Pociąg — Widmo”.

Zbiórka na katedrę w Pszczynie.

Akcja zbiórki na budowę katedry śląskiej spotyka się z coraz szerszym zainteresowaniem. Seminarjum tujejsze w najbliższym czasie urządza występ muzyczny-wokalny o szerszym zakresie, którego czysty dochód przeznaczają na budowę katedry.

Meksykańskie stosunki.

Rabunek w pociągu koło Częstochowy.

Rozzuchwalenie różnych ciemnych elementów i opryszków, jak również bezsilność w walce z nimi pewnych naszych władz doszły zaprawdę do zenitu! Wczoraj znowuś odcinek linii kolejowej pomiędzy Noworadomskiem a Częstochową przedstawiał obrazek, wzięty żywcem z meksykańskich pampasów.

Mianowicie w nocy z 9 na 10 bm. nad ranem do pociągu osobowego, idącego z Warszawy do Katowic, pomiędzy przystankami Teklinów a Kłomnicą wtargnęli opryszkowie, którzy ograbili kilku pasażerów I i II klasy. Przebieg napadu przedstawił się następująco: do przedziału II klasy, gdzie siedzieli dwóch panów, wskoczyło w biegu pociągu dwóch bandytów i pod groźbą przystawionych im do szyi sztyletów zrabowało walizki, poczem w biegu z pociągu wyskoczyło.

Równocześnie do przedziału I klasy, gdzie spał jeden pasażer, wskoczył inny rzezimieszek, który błyskawicznym ruchem uchwycił z siatki walizkę i również z nią wyskoczył na tor.

Na wyszczyt przez pasażerów alarm pociąg został zatrzymany. Do poszkodowanych pasażerów podszedł policjant, specjalny konwojent pociągu, od stóp do głowy uzbrojony i wyposażony w elektryczne latarki, służące prawdopodobnie do oświetlenia mroków nocy na wypadek ewentualnej pogoni za złodziejami. Po-

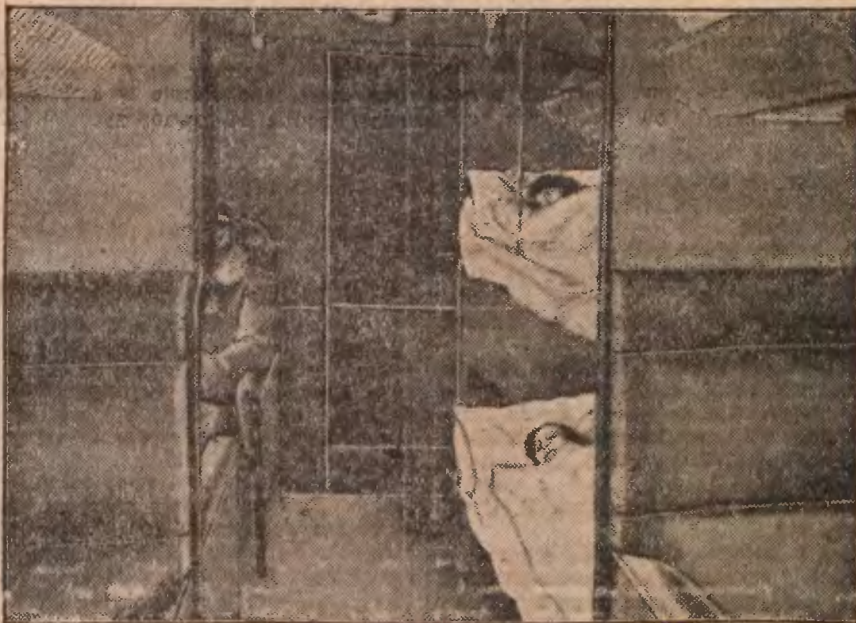
mimo jednakże tak wybornego wyekwi-powania i pewnej siebie miny, pan posterunkowy oświadczył poszkodowanym pasażerom, że gonić opryszków nie myśli, bo „złodziej ma sto dróg”, jak również nie myśli pozostawać na miejscu wypadku, celem szukania bandytów, lecz pojedzie dalej „konwojować” powierzony jego „pieczę” pociąg. Na nic nie pomogły perswazje pasażerów, którzy tłumaczyli, że dzięki wysokim nasypom, wśród których pociąg w tem miejscu przechodził, opryszkowie nie mogli daleko uciec, względnie musieli gdzieś niedaleko walizki porzucić. Nic to nie pomogło, pan posterunkowy z iście angielską flegmą wsiał do pociągu — konduktor zagwizdał i pociąg ruszył w dalszą drogę...

Walizki naturalnie się nie znalazły, lecz natomiast pan posterunkowy po przybyciu do Częstochowy spisał z poszkodowanymi protokoł... Formalistycznie stało się zadość.

Warto zaznaczyć, iż gdy jeden z pasażerów, któremu uciekający opryszek przychył bardzo mocno drzwiami palec, poprosił, by mu udzielono z apteczki pociągu jodyny, otrzymał odpowiedź, że jodyny niema...

Ciekawe, co się tam znajdowało? Prawdopodobnie okólniki i różne przepisy... (k)

Nowy samolot z sypialniami.

Górna rycina przedstawia najnowszy typ samolotu Junkersa. Poniżej wewnątrz tegoż samolotu z kabinami sypialniami.

Z sali sądowej w Katowicach.

OSZCZERSTWA KUSTOSA.

Sąd powiatowy w Katowicach rozpatrywał wczoraj sprawę Jana Kustosa, oskarżonego o obmowę.

Mianowicie 3 lipca roku ub. w „Głosie Górnego Śląska” ukazał się artykuł, w którym autor tym razem napadł na nauczycielkę w Kosztowej, Hefenę Murczyńską, zarzucając jej czynny niemoralne w obecności dzieci podczas wycieczki do lasu. Nauczycielka skierowała sprawę do sądu, oskarżając Kustosa jako odpowiedzialnego autora. Na dowód prawdy Kustos powołał jednego z byłych uczniów, który był na wycieczce i widział rzekomo całe

zajście pomiędzy nauczycielką a urzędnikiem Niemcewiczem. Chłopak zeznał, że widział jak Niemcewicz przyniósł nauczycielce parasol do lasu, gdyż padał deszcz i o niczym więcej nie wie.

Sąd skazał Kustosa na 100 złotych grzywny a w razie niezapłacenia na 20 dni więzienia. Znieważonych Murczyńską i Niemcewicza upoważniono do jednorazowego ogłoszenia niniejszego wyroku w „Polonii” i „Głosie Górnego Śląska” na koszt oskarżonego w ciągu 30 dni po jego prawomocności.

„NOWINY” MARCHWICKIEGO PRZED SADEM.

Dalej rozpatrywano sprawę byłego odpowiedzialnego redaktora „Nowin” Władysława Kirscha oskarżonego o obmowę w artykule, w którym zarzucano przewodnikowi policji, Kleinowi, że ten prześladował podwładnych mu

urzędników. Sąd skazał Kirscha na grzywnę w kwocie 25 złotych lub 5 dni więzienia. Znieważonego upoważniono do ogłoszenia niniejszego wyroku w ciągu 30 dni w dzienniku „Polonia” i „Nowinach” na koszt oskarżonego.

JESZCZE O SAMOBÓJSTWIE Ś. P. LAMPRECHTA.

Niejaki Benon Debek z Mikołowa, jadąc latem ub. roku z Mikołowa do Łazisk Górnych w towarzystwie innych znajomych, zaczął rozprawiać na wozie o samobójstwie uwziętego swego czasu w więzieniu katowickim śp. Lamprechta, członka Volksbundu, podejrzanego o działalność na szkodę państwa polskiego. Podczas rozmowy D. wyraził przypuszczenie, że Lamprecht napewno zamordowano w celi. Obecni na wozie oburzyli się na taką pro-

wokację Deneka i składowali sprawę do policji. Sąd w Mikołowie skazał oskarżonego na 250 złotych grzywny, skazany jednak wniósł prośbę o odwołanie w nadziei, że sąd odwoławczy zwolni go.

Trzecia izba karna S. O. w Katowicach po ponownem rozpatrzeniu sprawy odrzuciła odwołanie oskarżonego, uważając wyrok pierwszej instancji za słuszny.

Wukas.

Ze stowarzyszeń.

* **Bacność Uchodźcy.**
Zebranie filii Katowice odbędzie się w niedzielę 13 marca o godz. 3-ciej w lokalu „Strzechy Górniczej” ul. Andrzeja. — Zarząd. Odp. red.

* **Chór męski „Szopen” Zateże**
urządza 12 bm. o pół do 8-mej w lokalu p. Kosza Piotra w Dębie swe miesięczne zebranie. Na pół godziny przed zebraniem odbędzie się zebranie Zabrzańców byłego Tow. Śpiewu „Szopen” Zabrze, celem powzięcia decyzji w sprawie nieruchomości Tow. bez względu na ilość.

* **Z T-wa Polek w Brzezince.**
Pobudzone zostało do życia 6. bm. Kolo Polek w Brzezince. Na zebranie 6 bm. przybyło sporo poważnych kobiet, niebiorących dotychczas udziału w żadnej organizacji i wpisało się na członkinie, do czego pociągnęła ich rzeczowa dyskusja nad żywotnymi sprawami, wykłady pouczające i t. p. Referat członkini nauczycielki p. Małg. Skipskiej spotkał się z ogólnym uznaniem i podzięką. Dziekowano również ogólnie sekretarce nauczycielce p. Fr. Slesińskiej za jej ruchliwość i pomysłowość w urozmaiceniu miesięcznych zebrań, a na to prezesse p. Marii Hetmańskiej za prowadzenie obrad. Członkinie w liczbie 57 wyniosły z zebrania jaknajsympatyczniejsze wrażenie. W przyszłości proponowane są wykłady z dziedziny wychowania dzieci, higieny dziecka i t. p.

Z wielkiem zajęciem i uwagą wysłuchano wykładu na temat „Ojciec nasz” i „Królowa Niebios” przw świetlnych obrazach, i ogólnie wyrażono życzenie, by wyświetlanie obrazów kontynuowano na każdym zebraniu.

(Jedną z uczestniczek).

* **Zw. B. Węźniów Pol. w Tychach.**
Po myśli uchwały ostatniego zjazdu Związku B. Węźniów Pol. w Katowicach, zarząd zwolnił w czasie obecnym zebrania na prowincję, co zapoczątkowano przez ostatni niedzielny zjazd w Rybniku, który wypadł ku ogólnemu zadowoleniu.

Następny zjazd Związku odbędzie się w niedzielę, dnia 13 marca w Tychach w lokalu p. Brzoski przy kościele o godzinie 1-el w południe. Zaprasza się na wszystkich byłych więźniów politycznych z pow. Pszczyńskiego.

Tabela wygranych.

25-go dnia ciągnięcia 5-tej Klasy Czternastej Polskiej Loterii Państwowej, które odbyło się publicznie w dniu 9 marca br.
Wypłata wygranych rozpocznie się dopiero po wydaniu ogólnej tabeli urzędowej (t. j. w połowie marca 1927 r.).

Wygrane po 400 złotych i wyżej:

994 — 400 2273 — 400 5828 — 400 6382 — 400	6563 600 8577 — 400 8754 — 400 8761 — 400	8962 — 600 9118 — 400 9469 — 400 10472 — 400	400 12570 — 400 12616 — 400 13205 — 400	13732 — 400 15019 — 400 15480 — 400 16143	15000 17139 — 400 18171 — 400 18383 — 600	18791 — 400 18990 — 500 19522 — 400 21237	400 21665 — 400 22535 — 400 22983 — 600	25510 — 400 25745 — 2000 25795 — 400 26364	500 26429 — 500 26531 — 600 28504 — 1000	29133 — 500 30299 — 500 32069 — 400 34760	400 35561 — 400 35674 — 600 36673 — 400	37182 — 400 38540 — 500 38649 — 500 39826	500 40957 — 400 42163 — 600 42616 — 400 43207	400 43734 — 400 43975 — 400 44353 — 500	44677 — 500 45707 — 400 47584 — 400 48467	500 48591 — 400 49315 — 500 49547 — 400	52895 — 400 54292 — 2000 56457 — 600 56814	400 57769 — 400 57845 — 400 57888 — 400	58829 — 400 59277 — 500 59337 — 400 59605	1000 59632 — 2000 61635 — 600 63996 — 400	64381 — 400 65103 — 400 65350 — 400 67216 — 400	400 67458 — 400 67578 — 1000 68016 — 500	68401 — 600 69909 — 500 70233 — 500 70245	500 70940 — 400 71464 — 400 72583 — 600	74021 — 400 74479 — 400 74598 — 600 76247	600 77182 — 400 78063 — 400 78542 — 500	78633 — 1000 79754 — 400
--	---	--	---	---	---	---	---	--	--	---	---	---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	--	---	---	---	---	--------------------------

Wykaz wygranych stawek obejrzeć można darmo w największej i najszczęśliwszej kolekturze

Banku Górniczo-Hutniczego
S. A. Katowice, ul. Św. Jana 16
i w oddziale tegoż banku w Królewskiej Hucie, ulica Wolności 26.

Rozpoczęliśmy już sprzedaż losów do I kl. 15-tej Loterii. Wobec olbrzymiego zapotrzebowania losów w naszej najszczęśliwszej kolekturze i przewidzianego braku losów, radzimy pośpieszyć się z kupnem.

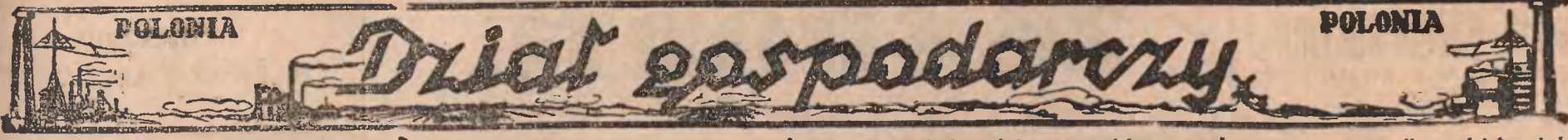
Główna wygrana Zł. 600.000.

ogólna suma wygranych podwyższono z 12.160.000 na 16.000.000, cena losów niezmienną: cały los — 40 zł., pół losu 20 zł., ćwierć losu 10 zł.

W pierwszych dniach ciągnięcia 5-ej klasy, padły u nas następujące większe wygrane:
Dnia 19-go II. — Zł. 10.000 na Nr. 77620, dnia 21-go II. — Zł. 10.000 na Nr. 78182, dnia 22-go II. — Zł. 3.000 na Nr. 55393, 16-go II. — Zł. 2.000 na Nr. 70817, dnia 22-go II. — Zł. 2.000 na Nr. 76126, dnia 19-go II. — Zł. 1.000 ldn. 2. III. zł. 2.000 — na Nr. 70811, zł. 1.000 — na Nr. 21.980, dn. 3 III zł. 1.000 — na Nr. 55375, dn. 8. III, padła wygrana Zł. 2000 na No. 53401.

—★—

OSTROŻNIE.

Jak już obszernie pisaliśmy, Komisja Opiniodawcza uchwaliła zalecić Rządowi sumaryczne podwyższenie cła o 40 proc. Owe „zalecenie” sumarycznej podwyżki cła o 40 proc. nie jest niczem innym, jak tylko waloryzacja cła, to jest przewartościowaniem cła do rzeczywistej wartości w złocie.

Wiadomą jest rzeczą, że Polska nie może pozostawać odosobnioną od reszty państw musi z nimi współpracować. Nie możemy dzisiaj tworzyć w Europie chińskich murów, ale raczej musimy iść nawet na pewne ustępstwa, aby w życiu gospodarczym nastąpiła jaka taka harmonia.

Polska posiada z szeregiem państw traktaty handlowe a wszelkie podwyżki cła wpłynęłyby ujemnie na nasze stosunki eksportowe, gdyż doświadczenie wykazało, że kraje ważne dla eksportu polskiego nie przepatrywałyby się spokojnie ograniczeniu ich eksportu do Polski i nie powstrzymałyby się od represji.

Już swego czasu Czechosłowacja dowiodła, że nie jest skłonna zgodzić się bez odwetu na tamowanie jej eksportu do Polski. Dowody na to mamy z roku 1925 i 1926, kiedy Polska rozszerzyła zakaz importu towarów z Niemiec i na inne kraje. Wówczas Czechosłowacja poparła swe żądania obniżeniem kontyngentu eksportu naszego węgla, a w roku 1926 nawet —

oprawda przejściowo — zamknęła swe granice dla polskiego importu węgla i tranzytu węgla. Dalej Austria również, jako kraj tranzytowy dla naszego eksportu hutniczego i węglowego do Włoch i rynków bałkańskich, posiada ostrą broń przeciw ewentualnym próbom Polski waloryzacji cła w możliwości podwyższenia taryf kolejowych. Ale idmy dalej. Węgry też już dowiodły, że umieją się bronić, stosując swego czasu jako odpowiedź na podwyżkę cła importowego od ryb podwyżkę opłat manipulacyjnych od importowanego węgla, przez co osłabiły zdolność konkurencyjną naszego węgla na rynku węgierskim.

Przyjrzyjmy się dalej Rosji, z którą toczą się rokowania o eksport polskiego węgla na rok 1927. Rząd sowiecki otwarcie już zapowiedział, że na waloryzację cła i wskutek tego poszkodowanie eksportu do Polski w odpowiedni sposób zareaguje.

A Rumunja? Przecież toczą się rokowania o rewizję wewnętrznej taryfy kolejowej w Rumunii, aby hutnictwo nasze mogło do Rumunii eksportować. Czy zapowiedź waloryzacji cła dodatnio wpłynie na tok rokowań, śmiemy w to wątpić.

Możnaby cytować cały szereg przykładów bez końca. Czyż wyżej przytoczone nie wystarczą? Dotyczą one przeważnie górnictwa i hutnictwa, a czy inne gałęzie przemysłu naszego na waloryzacji nie ucierpią?

Trzeba więc się poważnie zastanowić nad tą sprawą.

Krażą pogłoski, że sprawa waloryzacji cła popierana jest przez pewne koła przemysłowe i to przeważnie b. Kongresówki. Nie o to chodzi, kto dane żądania wysuwa, ale czy one są konieczne i potrzebne, czy też szkodliwe i zbyteczne.

Na kilku wyż przytoczonych przykładach wykazaliśmy, że już nie samo wprowadzenie w życie waloryzacji, ale wszelkie pogłoski o niej mogą wywołać niepokój, a dalej przynieść nam szkody.

Rozwiązanie obecnej sytuacji gospodarczej nie leży w tem, że towar obcy importujemy, ale w tem, że mało konsumujemy. Choćbyśmy nie wiemy jak wysokie cła ochronne wprowadzili, czyż konsumcję zwiększymy? Sądzymy, że nie, albowiem niema widoków, abyśmy osiągnęli taką dochodowość, któraby wpłynęła na wzrost spożycia. Jeżeli więc przez nieogólną politykę gospodarczą ograniczymy nasz eksport, to liczymy się z tem, że kadry bezrobotnych wzrosną dalej. Na Górnym Śląsku przed strejkami angielskim mieliśmy przeszło 75 000 bezrobotnych, obecnie, aczkolwiek eksport węgla zmniejsza się, mamy ich jednak tylko 46 000, bo inne gałęzie przemysłu pracują, pracują one nie na rynek wewnętrzny, ale zagraniczny.

Zdawałoby się, że waloryzacja cła potrzebna byłaby dla ochrony przemysłu. Kto tej ochrony potrzebuje: wytwórca czy spożywca? Ochrona dla przetwórcy dobra jest na jakiś czas, ale nigdy nie może się stać hasłem naczelnym naszej polityki gospodarczej, bo w konsekwencji tracimy zasadę rentowności i dochodowości w naszej gospodarce, a w interesie konsumenta też nie leży. Raz nareszcie trzeba jasno powiedzieć, że trzeba koniec

położyć wszelkim eksperymentom i jedno

stronności, a następnie wykreślić prostą linię naszego rozwoju gospodarczego i współpracy z innymi kompleksami gospodarczymi. Rozwiązanie wszelkich problemów, a zwłaszcza gospodarczych zbyt jednostronnie, zawsze przynosi więcej szkody, niż korzyści. To doświadczenie wykazało!

A więc ostrożnie z eksperymentami, bo jesteśmy jeszcze za słabi gospodarczo, nie zmarnujmy jednym niedorzecznym pomysłem tego, cośmy z dużym wysiłkiem pracy i nakładów zdobyli.

Wiadomości gospodarcze.

CO PŁACIMY SKARBOWI W MARCU?

Ministerstwo skarbu przypomina płatnikom, że w miesiącu marcu rb. przypadają do zapłaty następujące podatki bezpośrednie:

1) do 15 marca wpłata pierwszej raty państwowych podatków gruntowych za rok 1927.

2) do 15 marca wpłata państwowego podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego w bezpośrednio ubiegłym miesiącu przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kat. i przemysłowe I—V kat. prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przedsiębiorstwa sprawozdawcze.

3) podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — w ciągu 7-miu dni po dokonaniu potrącenia podatku.

Nadto płatne są zaległości z tytułu podatku majątkowego oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w mies. marcu rb., tudzież kwoty odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w tymże miesiącu.

NEKORZYSTNA SYTUACJA W CZESKIM PRZEMYSŁE WAGONOWYM.

Stan zatrudnienia w czeskich fabrykach wagonów pogorszył się w ostatnich czasach znacznie tak, że fabryki te pracują obecnie w 10 do 20 proc. swej zdolności produkcyjnej. Zastanowiono cały szereg zakładów. Celem ulżenia sytuacji czeskie ministerstwo handlu poleciło fabrykom wagonów: Ringhoffer, Stauding, Nemelsdorf i Brunn-Königsfeld przystąpić do produkcji wagonów specjalnych; w tym

celu ma też być założona specjalna nowa spółka akcyjna.

PRZESILENIE W CZESKOSŁOWACKIM PRZEMYSŁE WĘGLOWYM.

Według sprawozdań otrzymanych z Pragi sytuacja czeskiego przemysłu węglowego z dnia na dzień się pogarsza i przechodzi już stadium krytyczne. W Zagłębiu Ostrawskim prawie wszystkie kopalnie świętują dwa dni w tygodniu. Eksport węgla ciągle się zmniejsza. Zaostrenie się przesilenia jest spodziewane w następnym miesiącu.

DYWIDENDA RUMUŃSKIEGO BANKU NARODOWEGO.

Bank Narodowy w Bukareszcie wypłaca dywidendy za rok 1926 w wysokości 388 lei za akcje, wobec 730 lei w roku ubiegłym. Pozornie niekorzystny stan znajduje usprawiedliwienie w ostatnim podwyższeniu kapitału akcyjnego Banku Narodowego, przy którym wydano 3 nowe akcje na dwie dawne. Wobec tego dywidenda ta w rzeczywistości jest relatywnie wyższą od zeszłorocznej.

ZNIŻENIE CENY NA WĘGIEL BELGIJSKI.

Z dniem 3 marca br. obniżono ceny na węgiel belgijski, a mianowicie: węgla opałowy domowy niżono na tonie o 10 franków belgijskich, węgla przemysłowy o 20 fr. belg., brykiety o 10—20 fr. belg., a koks o 20 fr. belg. na tonie.

NOWELIZACJA AUSTRIACKIEJ TARYFY CELNEJ.

Kancelarz Ks. dr. Seipel zapowiedział, że w najkrótszym czasie zostanie opracowana druga nowela do autonomicznej austriackiej taryfy celniej. Nowela ta ma z jednej strony odpowiedzieć życzeniom sfer rolniczych, które domagają się nowych cła na bydło, mięso, jaja, masło, ser, zboże, wino i melasse, jak również życzeniom sfer przemysłowych żądającym cła na rury, maszyny rolnicze, rowery porcelane, koronki i inne artykuły, oraz nowych postanowień, regulujących import samochodów. Celem uczynienia zadość żądaniom sfer gospodarczych mają być poddane rewizji traktaty handlowe z Węgrami i Jugosławia.

BILANS SZWAJCARSKIEGO BANKU NARODOWEGO.

Rada Związkowa przyjęła sprawozdanie roczne szwajcarskiego Banku Narodowego za rok 1926. Według tego sprawozdania zysk brutto wynosi 15.572.548 franków szw. a zysk netto 6.748.476 fr. szw., z których pół miliona przeznaczają się na rezerwy a półtora miliona na dywidendę. Resztę w kwocie 4.748.476 fr. szw. będzie odprowadzonych do Związkowej

Kasy Państwowej dla rozdziału między Związek a poszczególne kantony stosownie do przepisów statutowych Banku Narodowego.

WALKA O TARYFĘ KOLEJOWĄ HAMBURG — TRIEST.

Onegdaj rozpoczęły się na Semmeringu koło Wiednia rokowania delegatów niemieckich, włoskich, czeskosłowackich, austriackich i jugosłowiańskich kolei żelaznych, jakoteż kolei południowej (koleji: Dumaj — Sawa — Adria — dawniej Südbahn) dla dalszych pertraktacji celem ustalenia sfery wpływów Hamburgu i Triestu począwszy od dnia 1-go stycznia 1928 r. Przedewszystkiem mają być ustalone ogólne zasady obrad nad najtrudniejszymi zagadnieniami tego problemu. Czy dojdzie do omawiania szczegółów jest bardzo wątpliwem.

ZALOŻENIE NOWEGO TOWARZYSTWA FINANSOWEGO W SZWAJCARJI.

Pod firmą „Thesaurus Continentale Effekten-Gesellschaft” w Zurychu założono pod zgołą Szwajcarskiego Towarzystwa Bankowego, jakoteż poważnych zagranicznych kół bankowych nowe towarzystwo finansowe, celem udziału w zakładach użyteczności publicznej, jakoteż w przedsiębiorstwach przemysłowych, handlowych i transportowych, we formie pożyczek, kredytów, obligacji lub udziałów. Kapitał zakładowy wynosi 20 milionów franków szwajcarskich, którego połowę wpłacono w gotówce, a na drugą połowę — 20 proc. Do rady nadzorczej weszli: dyrektorowie: Gruebler i Zehnder z szwajcarskiego towarzystwa bankowego.

GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Warszawa, 10. 3. (włk) Dolar Stanów Zjednoczonych 8,92. Sprzedaż 8,94, kupno 8,90. Obrót ogólny wyraził się w sumie 345.000 dolarów, w tem około 40.000 gotówką. Całe zapotrzebowanie pokrył Bank Polski przy małym udziale banków prywatnych. Rubel złoty 4,74½. Złoty w złocie 172,69. Z papierów wartościowych mocniejsze były pożyczki państwowe, mianowicie 5 proc. konwersyjna dolarówka, i 6 proc. dolarowa z 1919/20. Listy zastawne mocniej. W poszukiwaniu zwłaszcza listy zastawne prowincjonalne. Dla akcji duży popyt, przyczem głównie interesowano się akcjami Banku Polskiego.

Warszawa, 10. 3. PAT. Akcje: Bank Dyskontowy 16,50—16,75 Bank Handlowy 6,15—6,75 Bank Polski 121—124,50 Bank Zachodni 3,55—3,80 Bank Sp. Zarobkowych 15,50—16,15 Bank Tow. Społ. 90—100 Bank Ziem. Ziemi Polskich 2,75—2,65—2,80 Cerata 0,85—0,90 Puls 7 Wildt 0,19—0,18 Tow. Elektryczne 0,28 Elektrownia Dąbrowa 65—64 Brovn Broverl 2,50 Siła i Światło 96—97 Chodorow 116 Czernik 0,70 Czestocice 2,82—2,70—2,75.

Warszawa, 10. 3. PAT. Papiery państwowe: 5 procentowa pożyczka konwers. 61—62 61,50 pożyczka dolarowa 84,50—85 pożyczka kolejowa 102 dolarówka 50—50,50.

Berlin, 10. 3. PAT. Dewizy wschodnie: Wypłaty na Warszawę 46,95—47,17 na Poznań 46,905—47,145 na Katowice 46,88—47,12 na Rygę 80,80—81,20 na Rewel 1,112—1,118.

GIEŁDY TOWAROWE ZBOŻE

Berlin, 10. 3. PAT. Giełda zbożowa: Pszenica 269—272 żyto 246—248 jęczmień 213—241 jęczmień pastewny 192—205 owies 195—203 kukurydza 181—183 mąka pszenna 34,5—37 mąka żytnia 33,75—35,75 ospa pszenna 15,25—16 ospa żytnia 15—15,25 groch Wiktorja 45 do 64.

METALE.

Londyn, 10. 3. PAT. Giełda metalowa, Miedź Standard gotówka 56—56 1/8, 3 mies. 56 5/8—56 3/4, elektrolitowa 62 1/2—63, wyborowa 61—62 1/4, cyna Standard gotówka 316 3/4—317, trzy mies. 301 1/4—301 1/2.

Odpowiedzialny redaktor: Stanisław Nogai Katowice

KAPIELE

przeciw otyłości Jordanin powodują schudnięcie nieszkodliwe. Do nabycia w aptekach, drogeriach, perfumerjach itd.

CZYTAŁEM TO GDZIEŚ...

Mówi często niejeden z nas, ale nie może sobie przypomnieć nazwy towaru, ani firmy. Pochodź to stąd, że reklamujący towar niezawsze przestrzegają zasadę częstego powtarzania swych ogłoszeń

Reklama prowadzona stale przynosi korzyści, sporadyczne ogłoszenia jedynie przysparzają wydatków

Przekonał się o tem przez umiejętną reklamę w „POLONII“, KATOWICE

NOTOWANIA DEWIZ z dnia 10. III. 1927 r.

DEWIZY	Stopa dysk.	Parytet w zł.	Notow. za	w Warszawie		Katowicach **)	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
				Sprzedaz	Kupno									
Warszawa	9 1/2	—	100 zł.	—	—	—	—	—	43.50	—	—	—	—	58,05
Katowice	9 1/2	—	100 zł.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gdańsk	6 1/2	113	100 Gd. gld.	—	—	—	—	81.79	—	—	—	—	—	—
Berlin	6	123.45	1 R. M.	—	—	—	—	—	20.46 1/4	—	606.—	—	—	123.25—
Belgia	6 1/2	100	100 fr. b.	—	—	—	—	58.68	34.90 1/4	13.90 1/2	356.—	—	—	72.25—
Bukareszt	6	100	100 l.	—	—	—	—	—	790.	—	15.60	—	—	3.15
Budapeszt	7	105.01	100.000 k. w.	—	—	—	—	73.70	27.75	—	—	—	—	90.90—
Holandja	3 1/2	208.31	100 gd. h.	359.90	358.10	—	—	168.97	12.12 3/8	40.01 3/4	102275	—	—	203.00
Kopenhaga	5	138.88	100 k. d.	—	—	—	—	12.50	18.22—	2664	—	—	—	138.50
Londyn	5	25.22	1 £	43.64	43.42	—	—	20.490	—	4.85 1/4	124.05 1/2	—	—	25.22 1/8
Nowy-Jork	3 1/2	5.18	1 \$	8.97	8.93	—	—	4.22.20	4.85 1/4	—	25.56 1/4	—	—	5.19 1/8
Paryż	6	100	100 fr. fr.	35.10	35.19	—	—	16.515	124.07	3.91 3/8	—	—	—	20.32 1/2
Praga	6	105.01	100 k. czes.	26.63	26.51	—	—	12.51	163.75	—	75.93	—	—	15.40
Rzym	7	100	100 l.	40.17	39.97	—	—	18.84	108.92	4.46 1/2	113.95	—	—	23.17 1/2
Szwajcaria	3 1/2	100	100 fr. szw.	173.03	172.17	—	—	81.235	25.22—	19.24—	491.50	—	—	—
Stockholm	4 1/2	138.88	100 k. szw.	—	—	—	—	112.81	18.16—	26.72—	683	—	—	138.85
Wiedeń	7 1/2	105.01	100 szyl.	162.54	125.92	—	—	59.43	34.45	—	—	—	—	73.17

*) Stopa procentowa Federal Reserve Bank.

**) Ustalone przez Bank Śląski — Banque de Silésie.

Komisja egzaminacyjna DLA NAUCZYCIELI NIETYKALIFIKOWANYCH.

Rozporządzeniem Kuratorium Okręgu Szkolnego Warszawskiego, została zorganizowana w Sosnowcu Państwowa Komisja Egzaminacyjna dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych.

Komisja ta, w której skład wchodzi Inspektor Szkolny, jako przewodniczący i czterastu profesorów Seminarjum męskiego i żeńskiego w Sosnowcu rozpocznie egzaminowanie ze wszystkich grup przedmiotów w dniu 16 maja 1927 r. o godzinie 9 rano.

Nauczyciele powiatów: Bedzińskiego, Częstochowskiego, Olkuskiego i Włoszczowskiego, pragnący uzupełnić przed grożącym im terminem prekluzyjnym swe kwalifikacje winni wnieść w drodze służbowej należycie udokumentowane poświadczenia, do Inspektoratu szkolnego w Sosnowcu, najpóźniej do dnia 1 maja br.

P. Jadwiga K. w Michałowicach. Szkół takich jest około 30, więc podawać adresy ich wszystkich w Odp. Redakcji nie możemy. Prosimy się jednak zwrócić do Izby Rzemieślniczej (ul. Stawowa 12) do pp. Rekosiewicza, Smigielskiego lub Soboty, a otrzyma Pani spis. W liście może Pani dokładniej zaznaczyć, o jakie mianowicie szkoły (jaka specjalność) chodzi Pani.

Stanisława Kniar... Mała Dąbrówka. Sprawozdanie z przedstawienia, które odbyło się w połowie ub. miesiąca jest już dziś chyba mało aktualne.

Rodzina Hornik, Janów. Śledztwo policji najlepiej wyjaśni czy Ryszard Hornik jest wmieszany w sprawę mordu dokonanego na osobie nadgórnik szp. Wojciechowskiego.

P. Karolowi P. w Mikołowie. Czy nie zapóźno? Od 13-go lutego do 9 marca upłynął prawie miesiąc. Prosimy na przyszłość o pospiech. Notatki tego rodzaju nie mogą się już ukazać w „Polonji” po upływie 3-4 dni od faktu. Pismo codzienne musi być aktualne.

P. Janowi K. w Lipinach. W środę.

P. S. K. w Rybniku. Może Pan kiedy zgłosi się do redakcji?

P. W. B. z Król. Huty. Niestety — zapóźno. Nie czas w śródpoście opisywać zabawy karnawałowe.

ZE SPORTU.

Pierwsze górnośląskie zawody narciarskie

Urządzone przez Koło Narciarzy przy Górnośląskim Oddziale Polskiego Twa Tatrzańskie w nachodząca niedzielę t. j. 13 bm. pierwsze górnośląskie zawody narciarskie na Baraniej Górze obejmować będą biegi terenowe dla panów na 12 km. oraz dla pań na 8 km. Trasa o stosunkowo łagodnych podejściach i zjazdach.

Początek zawodów o godz. 8 i pół rano.

Ze względu na to, że zawody te stanowią będą pierwszą próbę sprawności narciarzy górnośląskich, należy spodziewać się liczego udziału zarówno zawodników jak też i widzów. Zaznacza się przytem jeszcze raz wyraźnie, że w zawodach mogą wziąć udział obok członków Koła także wszyscy inni narciarze z Górnego Śląska.

Łącznie z zawodami Koła Narciarzy urządzi także Policja Wojewódzka zawody dla swoich narciarzy.

Zbiorowy wyjazd na zawody nastąpi w sobotę, dnia 12 o godz. 16-tej po poł. do Milówki, przyczem dla wszystkich zawodników i wycieczkowców T-wo Tatrzańskie wystara się o odpowiednią ulgę kolejową. Z Milówki wozami do Kamesznicy Górnej i podejście zbiorowe do schroniska. Powrót w niedzielę po południu.

Jak już donoszono, zgłoszenia przyjmuje Sekretariat P. T. T. Katowice, ul. Kościuszki 51, od godz. 9-tej do 4-tej po poł. oraz Komitet urządzający w przeddzień i w dniu zawodów w schronisku na Baraniej Górze.

ZATARG W PIŁCE NOŻNEJ.

Niedawno pisaliśmy, że towarzystwa śląskie sprzeciwiają się przystąpieniu do Ligi. Tymczasem otrzymujemy liczne zaprzeczenia, których głosy należałoby również wysłuchać. Według tych zaprzeczeń, które nam listownie nadeszły, sprawa ma się przedstawiać, jak następuje:

Stare kluby klasy „A” z nowego ustroju swojej klasy nie są zadowolone. Twierdzą one, że wszystkie 12 towarzystw, należących do klasy „A”, nie może przedstawiać elity futbolowej na Śląsku ze poziom sportu piłki nożnej przez stale rozgrywki o mistrzostwo tylko podupadnie, bo w walce o punkty mniej dba się o piękność gry jak o jej skuteczność. Kilka klubów klasy „A” wypowiada się zatem za stworzeniem okręgowego związku ligowego, jednak w tem znaczeniu, że na Śląsku istniałyby dwa związki samodzielne. Jeden w Król. Hucie, drugi w Katowicach. Podobno za utworzeniem związku w Król. Hucie wypowiedziało się 28 towarzystw. Również kluby klasy „B” i „C” wypowiadają się za zmianą ustroju w piłce nożnej, deklarując się za „Ligę”. Motywy ich mają jeszcze inne znaczenie a mianowicie podkreślają one niedemokratyczny i nieparlamentarny ustrój, jaki dotychczas panował. Mianowicie sześć klubów klasy „A” ma większe prawa jak 102 kluby klasy B i C. Obecny ustrój przewiduje, że kluby klasy „A” dysponują na Walnych Zgromadzeniach połową głosów, wobec tego wystarczy im pozyskanie jednego z towarzystw innej klasy, by uzyskać absolutną

większość nad pozostałymi 102 klubami. Kluby klasy B i C widza w Lidze uzdrowienie tych stosunków. W najbliższych dniach mają się odbyć zebrania „Ligowców” w Król. Hucie i w Katowicach.

Według ostatnich wiadomości z Krakowa, za PLPN, wypowiedziały się wszystkie kluby za wyjątkiem „Cracovii” i „Makkabi”.

NOWY PODZIAŁ KLUBÓW FOOTBALOWYCH NA ŚLASKU.

Zarząd GZOPN, dokonał nowego podziału na klasy. Klasę „A” tworzą: 1) F. C., 2) Ruch, 3) Naprzód Lipiny, 4) Katowice 06, 5) AKS., 6) Śląsk Świętochłowice, 7) Iskra, 8) Kolejowy K. S., 9) Zjedn. Przyj. Sportu, 10) Dąb, 11) Pogoń Katowice, i 12) 06 Mysłowice.

Klasa B Liga: 1) Pierwszy K. S. Tarnowskie Góry, 2) Orzeł Józefowice, 3) Kresy, 4) Diana, 5) Sławia, 6) Pogoń Nowy Bytom, 7) Rybnik 20, 8) 07 Siemianowice, 9) Policyjny K. S., 10) Śląsk Siemianowice, 11) Roździeń-Szopienice, 12) Naprzód Ząbki.

Powyższy podział wywołal rozgorczenie, i liczne kluby czują się — podobno — tym podziałem pokrzywdzone. Jeżeli chodzi o B — Ligę, to pokrzywdzono cały szereg czołowych towarzystw, które zajmowały dotąd w hierarchji sportowej zaszczytniejsze miejsca. Dla charakterystyki podajemy kluby, które pozostały w klasie „B”, według przynależenia do podokręgów. Każda taka grupa liczyła z początkiem ubiegłego roku równo 6 towarzystw. Obecnie:

Zareczyny w świecie sportowym.

Głośnia Gertruda Ederle, pogromczyń kanału La Manche wychodzi za mąż za oficera amerykańskiego Luisa Timpsona.

- Podokrąg I. 1) K. S. Bogucice 20.
  - Podokrąg II. Wszystkie kluby przesadzone.
  - Podokrąg III. 1) Naprzód Ruda, 2) Zgoda Bielszowice, 3) Wawel Wirek.
  - Podokrąg IV. 1) Śląsk Tarnowskie Góry, 2) Odra Szarlej, 3) Zgoda Brzeziny i 4) Brynica Kamień.
  - Podokrąg V. 1) Silesja Łągowice, 2) Polonia Król. Huta, 3) Czarni Chropaczów.
  - Podokrąg VI. 1) K. S. Odra Wodzisław (mistrz okręgu), 2) Silesja Paruszowice, 3) Naprzód Rydułtowy, 4) Pogoń Zory, 5) Kościuszko Kop. Rymer.
- Jak z powyższego wynika w większej części uwzględniono kluby z okręgów Katowickich, zapominając o dalszych okręgach. Wyjście z tej sytuacji może dać Walne Zgromadzenie, które rozpatrzy wnioski poszkodowanych klubów.
- Podział powyższy może zmienić jeszcze swoje oblicze, bo poza wymienionymi klubami istnieją silne zespoły jak n. p. 09 Mysłowice, Słowian Katowice, 22 Mała Dąbrówka, Orkan Wielka Dąbrówka i wiele, wiele innych.

KONJAKI
V. S. O. P.
Jubileuszowy — Rés. Spéciale
Winiak Médicinal — Winiaki mieszane

Winkelhausen

WÓDKI - LIKIERY
Stołowa — Starka — Żytniówka
Banan — Morełówka
Grand Cardinal — Cordial Médoc

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE, ZAŁ. 1846.

Przedstawicielstwo: L. Sigmund, Katowice, ul. 3-go Maja 23.

Dzierżawa hotelu

Hotel George'a we Lwowie plac Marjański 1. pierwszorzędnym o 86 pokojach gościnnych wraz z lokalem restauracyjnym (4 sale) lokalami klubowymi, ubikacjami gospodarczymi i pobocznymi, oraz całym urządzeniem hotelowym i restauracyjnym, odpowiadającym wszystkim nowoczesnym wymaganiom hotelowego komfortu, do **wydzierżawienia od 1-go listopada 1927 roku.**

Reliści winni wnieść oferty do **Zakładu Pensyjnego we Lwowie**, ul. Piekarska 1a. (gdzie można otrzymać szczegółowy opis przedmiotu dzierżawy i ogólne warunki dzierżawy) do **dnia 15 kwietnia 1927 roku włącznie.**

Do oferty należy dołączyć wadium w sumie 10.000 zł w papierach państwowych. Bg 377

KINO KAMMER
Katowice, Kochanowskiego

Od piątku, dnia 11-go marca 1927 r.

Fédora

wzruszający obraz o miłości i nienawiści kobiecej

W głównej roli
LEE PARRY
Prócz tego *Anglik i Bajadera*

KINO PALAST
Katowice, ul. Mieleckiego

Ossi Oswalda

w groteskowej komedji

Panienka z Protekcją

COLOSSEUM
Katowice, ul. 3-go Maja

Od piątku, 11-go do poniedziałku, 14-go bm.

William Desmond

to najwinniejszy akrobata to najsilniejszy atleta i czarująca **Ellen Sedgwick** najodważniejsza piękność **Ellen Sedgwick** kobieta Ameryki w najnowszym szlagierze

Tajemniczy rycerz

12 dużych, pełnych sensacji aktów 12

W dodatku: **2 aktowa wesoła komedia!**

Kto potrzebuje pieniędzy?

Znaczny dochód znajdzie każdy, kto pracuje u siebie w domu na nowoczesnej uniwersalnej maszynie do robot pończoszniczych „REKORD”. — Blizsze informacje zawiera nasze ogłoszenie w niedzielnym numerze „Polonji”. 1023

nić pod adresem Roman Dobrzański — Zakłady Wapienne Strzeżmische. Odpowiedź otrzymają tylko zgłoszenia, mające szansę przyjęcia 1040 a.

PILNEGO ogrodu poszukuje się od zaraz. Zgłoszenia od 2 do 4 popoł. Karol Dylla, Katowice, ul. Zabraska 14 I p. 1039 a.

UCZCIWA dziewczyna z dobrego domu znająca się na pracy w pokojach, praniu i prasowaniu potrzebna od 15. III. Dr. Hanke, Król. Huta, ulica Pocztowa 2. Zgłoszenia między 4-5.

CHCESZ otrzymać posadę? — Musisz ukończyć kursa fachowe korespondencyjne prof. Sekulowicza, Warszawa, Żółkiewska 42.

Zadanie projektów!

Poszukuję pracy

PRAKTYKANT biurowy lat 17, znający język polski i niemiecki, stenografię, księgowość i piśmiennictwo.

ABSOLWENT 5-cio miesięcznego kursu handlowego, buchalter-bilansista je

sem księgowość i roczną praktyką biurową piszącą od maszynie przy mnie posadę za skromnym wynagrodzeniem. Zgłoszenia do „Polonji” pod „Zdolny”. 1026 a.

MŁODSZY księgowy z ukończonym kursym

Krakowskie Kursy Szoferkie L. Hubickiego, Kraków, Pijarska Nr. 4. Opłata za cały kurs zł. 160 na rary. Piszczele i informacje. Początek kursu 5. marca. 713 a.

SPRZEDAM dom i 6 morgi roli. Jan Krzemien, Kostuchna pow. Pszczyński. 1027 a

SPRZEDAM 2 łóżka z materacami. Wiadomość w „Polonji” Warszawskiej 4. 1025 a.

SPRZEDAM 10/30 KM Limuzyna Vauxhall 14/45 KM. Torpedo obydwaj doskonałym stanie okazynie do nabycia. AUTO, Katowice, Konopnickiej 5, tel. 24-30. 1029 a.

Mieszkania

MAM do oddania w Król. Hucie od zaraz mieszkanie na parterze o 4-ch pokojach, kuch-

Wojne posady

STENOTYPISTA - stenografista, piszący biele na maszynie w języku polskim i niemieckim potrzebny od zaraz do Tow. Akc. Katow. wraz z pożąskami Odlewni Stali i Zakładów Mechanicznych „Bracia Bauerertz” w Mijaczuwie, poczta Myszków. 924 a.

POSADA zawia dowcy wapienika i kamieniotomu do objęcia. Odpisy świadectw pracy wyczerpanym z pożąskami w wynagrodzeniu proszę przesyłać.

WYKWALIFIKOWANI robotnicy do fabrykacji rur i dachówek cementowych, mogą się zaraz zgłosić. Wiktor Strużyna, Król. Huta, ul. Kopernika nr. 8. 1032 a.

POSZUKUJE MY od zaraz kasjerkę. Zgłoszenia do

Lokal handlowy

w śródmieściu, najlepsze położenie pragniemy w celu powiększenia zamienić na większy lokal także w centrum miasta. Łaskawe zgłoszenia pod Nr. „1068” do administracji „Polonji”.

Bo 1068

WAPNO palone w brylach I-ma gatunku polecana do natychmiastowej do stawy: Czeladzie, Brynica, Sosnowiec, ulica 3-go Maja 5, telefon 159. 859 a.

MASZYNA do pisania korzystnie do sprzedania. Biuro Katowice Rynek 8 I. 992 a.

POSADA otrzymać może każdy, kto ukończył

Zgubiono

SKRADZONE papiery wojskowe i karte cyrkulacyjną na zwisko Szymonczek Adolf Orzegowa ważniak. 1033 a.

Różne

UWAGA! Prosimy przy ofertach szyfrowych nie zalecać oryginalnych świadectw lub uwierzytelnionych odpisów. Za zgłoszone świadectwa zaliczone przy ofertach szyfrowych nie odpowiadamy. „Polonia” So. Wyd. z o. o.